

SOUTH-ATLANTIC-FLORIDA-INDIA
9 FEB 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 6—Vol.—111

FRIDAY,
5TH FEBRUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 61.

I do not want my house to be walled in on all sides and my windows to be stuffed. I want the culture of all lands to be blown about my house as freely as possible. But I refuse to be blown off my feet by any of them. Mine is not a religion of the prison house. It has room for the least among God's creations. But it is proof against insolent pride of race, religion or colour.

—Mahatma Gandhi.

—o—

For better or for worse the human race has drawn together in a new unity. There are no chosen people and there is no special salvation.

—Reymond B. Fosdick.

—o—

As I would not be a slave, so I would not be a master; this expresses my idea of democracy.

—Abraham Lincoln.

“Never Say Die!”

SO VERY often we fail and are frustrated because we are trying to do too much, and then the wise thing to do is to retreat. Now, nobody likes to retreat. But think for a moment of how many battles have been thus won. It was thus that Napoleon was conquered, by the Russians retreating to victory. It happened at Stalingrad. Again, the Russians retreated before Hitler's legions, to victory. It happened in Korea. There we retreated to victory. It happens in human life as well. Sometimes we have to retreat to victory. Sometimes we attempt more than we can accomplish, and then the wise thing is to recognise that fact, and to attempt a little more nearly what we have the power to accomplish.

“Then, there is another way to face the difficulties and disasters of life, and that is by the process called compensation. There isn't any question at all but that in seeking some of the things which we cherish most, we often find an absolutely blank wall. I had a letter not very long ago from a woman in California. Her only son was killed in Korea. She had built her life around that boy and his career, and life was now empty for her. But he had raised money for a project to help Korean war orphans and had taken a personal interest in making it succeed. She wrote, ‘I am beginning to see that he'll never come back from Korea, but I can still help carry on the work he started there.’ That is an illustration of this process of compensation. When one is completely blocked in something that is cherished, he can still try to do something else that is worthwhile and beautiful. So often this has the very great value of leading us out of ourselves into doing something for others, and there is no more healing power in the world than to forget oneself and take an active interest in the problems and needs of others.”—D.H.

—Courtesy ‘Community News’ published by the Community Church, New York.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 5TH FEBRUARY, 1954

How The Mind Of The Government Works

SINCE the Union Parliamentary session was opened last Friday the eyes of the non-Europeans are once again focussed on it with throbbing hearts lest what new chains are being forged for them. One of the outstanding events is the motion put by Senator G. H. Nicholls (Union Federal Party) asking for leave to introduce a Bill to amend the Representation of Natives Act of 1936 so as to provide that Africans' Representatives in the Senate may be Africans. The motion was rejected by 22 votes to 15, the Labour Party and the United Party voting in favour of the motion.

What is of importance is the speech made by the Minister of Native Affairs (Dr. H. F. Verwoerd), which reflected the mind of the Government. The Minister is reported to have said:

the Government would take the unusual course of opposing leave to introduce the motion. The principle underlying Senator Heaton Nicholls's motion, he said, was entirely opposed not only to the view of the Government, but also to the policy upon which there had been general agreement for years. It was a question the Government could not allow to be reopened even to the extent of a First Reading.

The Government was convinced that the path of gradual integration implied in Senator Nicholls's motion would not lead to racial peace or a solution of the Union's problems.

Senator Nicholls had alleged that members of the Govern-

ment side had at one time supported the principle of representation of Natives by Natives in Parliament. That was not true.

To introduce Natives into the Senate would imply the granting of a certain measure of social equality, and this could be the thin end of the wedge of something that was wholly unacceptable to South Africa.

The reason why the Government was opposed to granting Senator Nicholls leave to introduce this motion was that it considered the question he raised to be no longer open to discussion.

Whether the Africans are prepared to accept Senator Heaton Nicholls' proposal is another point. It could be discussed on its merits. But the African intelligentsia have every reason to be offended at the attitude taken up by the Minister of Native Affairs as representing the Government. It is utterly futile to claim South Africa as being a democratic country if its Parliament is to remain perpetually for Europeans only, particularly when they are outnumbered by the Africans by four to one. The policy of the Government is quite clearly not to enhance the status of the African but to reduce it to that of "hewers of wood and drawers of water." No matter how high he may be intellectually he may not sit in the Legislative Assembly, beside a European, even to serve the interests of his own people. The position is simply untenable and no thinking European can, and, we have

no doubt, will tolerate for one minute.

Unless this mental attitude of the Government changes we are convinced that it will not be the path implied in Senator Nicholls' motion but the path pursued by the Government that

will not lead to racial peace or a solution of the Union's problems. On the contrary, we fear, that will eventually lead to racial strife of the worst kind. Dr. Verwoerd and his type of men are precipitating it instead of preventing it.

NOTES AND NEWS

A British Paper Attacks India's Prime Minister

An unusually strong attack on the policies of India's Prime Minister, Mr. Nehru, is made in the issue of February 1 of a new London newspaper, the 'Recorder,' states the London correspondent of the 'Natal Mercury.' The return to this country from India of Dr. Jagan, the deposed Prime Minister of British Guiana, is the occasion for the attack. The newspaper says: "The 'Recorder' can reveal that in India Dr. Jagan was given considerable

warlike in Kashmir and against Pakistan, has ambitions first to rule Asia and then the world. He is working on exactly the same plan as Lenin and Stalin. He has Fifth Columns throughout the world. His diplomats rule these Fifth Columns in various countries as Nazi Ambassadors ruled German residents in other countries and as Russian diplomats conduct spy rings and rule the lives of Russians in Britain and other countries. The Kashmir reference is to report that the Kashmir Constituent Assembly will shortly ratify complete accession to India—without any direct consultation with the people of Kashmir.

Publisher's Notice

WE regret to state that owing to the scarcity of newsprint and great difficulty in procuring it from the Paper Houses, we shall be obliged henceforth to publish 'Indian Opinion,' until such time as the position eases, every fortnight instead of every week. Owing to the very high cost of paper and printing the subscription and advertisement rates will remain the same.

Manager, Indian Opinion.

funds to help him in his struggle against Britain and the British Empire. Some of the money came from industrialists who financed Mr. Gandhi's Congress Party (now dominated by Mr. Nehru) in his war to turn the British out of India (as Hitler was financed by rich people to prepare for his war) and yesterday came news that India is likely to take over Kashmir whether its 4,000,000 people like it or not. "We have come upon a much greater story. We have investigated the activities of Nehru of India. Piece by piece we have discovered a monstrous plot, magnificent in its scope and alarming in its implications. The 'Recorder' has uncovered enough facts to prove that Nehru "Man of Peace," who has proved so

Warning By Mr. Nehru

The Indian Prime Minister, Mr. Nehru is reported by Sapa-Reuter to have said in New Delhi last Saturday that "American military aid to Pakistan will not bring peace, but will disrupt peace and bring another war nearer." He was referring to proposed American military aid to Pakistan. He was speaking at a public meeting on the sixth anniversary of the death of Mahatma Gandhi. Mr. Nehru said that the proposed aid was a fundamental and utterly wrong thing. "It has been said that this aid is a symbol of peace and will strengthen peace in the world. "This is an absolutely fantastic proposition. American aid to Pakistan will certainly bring a world war nearer, and also nearer India's borders."

Mr. Eric Louw's New Challenge To Bishops

The Minister of Economic Affairs, Mr. Eric Louw, in an interview on Monday, January 19, crossed swords with the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, over colour discrimination in schools and universities. The Bishop, whom Mr. Louw called "one of the political prelatians," had launched another attack on the Government's apartheid policy in a sermon on Sunday. Mr. Louw challenged the Anglican Church to practise what

it preached. "On several occasions I have tested the sincerity of the bishops by asking that the children of well-to-do non-Europeans be admitted to well-known Anglican Church schools," Mr. Louw said. "At first the bishops tried to evade the issue, but in a special statement last year it was frankly admitted that colour discrimination is practised in such schools, and certain excuses were given for pursuing such a policy. "In his latest attack Bishop Reeves unwisely directs attention to 'the recent threat to exclude non-European students' from universities where they have hitherto been admitted. "If Bishop Reeves is really sincere, will he apply to the Anglican Church schools of his diocese the policy which he advocates for other educational institutions? Will he take steps for removing the ban on the admission of non-European students to those schools?"—The Cape Times.

Peaceful Economic Boycott Successful In P.E.

After a three day boycott by Native customers, the directors of two butcheries in the Port Elizabeth Native townships of New Brighton and Korsten have met demands by the African National Congress and have agreed to raise the standard of employment of their Native staffs. The boycott was called off on Friday, January 29 and trade was described as normal. An official of the butcheries said an agreement had been reached with the Congress that Natives would be trained as assistants in the two butchers' shops and also in a drapery store in New Brighton. The boycott was instituted as part of a National Congress campaign, when it was alleged that Natives had been treated discourteously in the shop.—Sapa.

A White Farmer Leaves Estate For Upliftment Of Coloureds

Mr. John Bisset, a former M.P.C. for Queenstown and a well-known local farmer, who died last October, has left the whole of his landed property, the Bridge Farm Estate of more than 2,000 morgen, to the Educational Administration of the Cape Province. In his will, published last Monday, Mr. Bisset said the land should be used to establish an agricultural school. Mr. Bisset bequeathed the residue of his estate to the Provincial Administration in trust for the betterment and uplift of the Coloured people.

Native's Brilliance As Student

This is a story of a Native medical student's brilliant record. In 1946 Peter Tsele, aged 21,

then a promising matriculant was awarded a bursary by the trustees of a fund created by the late Mr. Robert Shapiro, of Pretoria, to study at the Native College at Fort Hare. After passing the matriculation examination he gained a science degree in hygiene at Fort Hare. He was subsequently granted a bursary by another fund to study medicine at the Witwatersrand University. He completed the course this year without failing in any year and was awarded the W. H. Craib Prize for the most advanced non-European medical student of the year.

Unesco Publication Banned

A publication of the Unesco series, "The race question in modern science," called "The Roots of Prejudice," by Arnold Rose, has been banned by the Government, states the 'Race Relation News.' The journal says that the publication had been sold by the Institute of Race Relations to members and that those owning it were liable to prosecution under the Customs Act of 1944.

World Council Of Churches

Representatives of the Dutch Reformed Church in South Africa will attend the World Council of Churches conference to be held in Evanston, near Chicago, during August this year, said the Rev. J. Reyneke. The representatives will be the Rev. C. B. Brink, Moderator of the Transvaal Synod of the Dutch Reformed Church (Nederduits Herformde of Gereformeerde Kerk), and Professor, G. B. A. Gerdener, head of the theological seminary at Stellenbosch University. Leading theologians from all over the world will attend the conference which will last from August 14 to August 31. Professor Gerdener and Mr. Brink will also attend the meeting of the Presbyterian Alliance at Princeton University during July.—Sapa.

Decrease In Unemployment In December

The number of people unemployed in the Union decreased at the end of December, as compared with November according to a statement by the Department of Labour. During December 11,699 applications for employment were received. Of these 6,926 were placed in employment and 495 applications were "otherwise disposed of," leaving 11,188 persons unemployed at the end of the month. At the end of November, 12,329 people were unemployed. At four of the nine divisional inspectorates, Durban,

Kimberley, Johannesburg and Pretoria, the unemployment figure increased in December compared with November.

516 "Named"

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, replying to a question by Mr. A. Hepple (Lab., Rosetteville) said that since the passing of the Suppression of Communism Act a total of 516 names had been placed upon the liquidator's list. Of this number 42 were trade union officials and 27 trade union officials had been ordered to resign.

BRITISH M.P.'s MESSAGE TO NATAL INDIAN CONGRESS

"HISTORY is on your side and Dr. Malan can no more defeat natural laws than could King Canute," says the British Member of Parliament, Mr. Fenner Brookway, in a message to the 7th annual conference of the Natal Indian Congress, which will be opened by Mr. Walter Sisulu, Secretary-General of the African National Congress on Friday, February 5, at the Gandhi Hall, Lorne Street, Durban at 7 p.m.

The three-day session of the conference will be attended by delegates from all parts of the province of Natal and vital discussions are likely to take place on the Nationalist Government policy in relation to the non-European people.

Mr. Brookway in his message adds: "The movement of non-violent resistance to colour laws which the African National Congress and your Congress initiated during the past year, has been an inspiration to all who believe in racial unity throughout the world. Despite your present difficulties you should have confidence in the future."

Paul Robeson's Message

In an inspiring message the world renowned singer and

Indian Book Banned In

S. Rhodesia

A book entitled "The Story of India," by Mulk Raj Anand, has been banned from Southern Rhodesia. An announcement in the 'Government Gazette' says it is likely that the book would cause hostility between sections of the community.

Tokyo's Population

Tokyo's population on January 1 was 7,523,994—more than double that at the time of Japan's surrender in 1945. Men outnumber women by 3,854,963 to 3,669,931.

champion of the oppressed peoples throughout the world, Mr. Paul Robeson says: The raised-thumb "Afrika" salute, the heroic sacrifices, and the firm and unbending unity and discipline manifested by you and the South African Indian Congress in alliance with the African National Congress have been a tremendous inspiration to black Americans who likewise struggle against the humiliation and degradation of racial oppression.

"I know that your Congress at its 7th annual conference will rededicate itself to carrying forward the great task of combatting and defeating the forces of fascism and racist tyranny in South Africa and achieving full freedom and equality for all the peoples of that land.

"No matter how dark the present hour may be, I have absolute confidence that the future will belong to us and our children and our children's children—a future of peace and social progress, of human freedom and brotherhood. I am sure that this same spirit of confidence will illuminate and guide the deliberations of your conference. I wish you all success."

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force
Marine Premium	56,04,844	exceeds ... ..
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed ... ..
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over ... ..
		54,34,00,000
		15,36,00,000
		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
 Address:
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

Telegrams
 "META" Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

We specialise in
 Manufacturing
**OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

MY GAOL STORY

(MANILAL GANDHI)

AT about noon on 17th September, 1953, I withdrew my appeal and surrendered myself to the police at Germiston. About an hour later I was taken in a car escorted by the police to the Germiston gaol and handed over to the authorities. I was immediately taken in the open yard and was stripped naked and was told to put my clothes and other belongings, with the exception of money and other valuables, in a kit bag. I was then given clothes which consisted of a pair of shorts, a red shirt and a white jacket, usually worn by non-European convicts, and ordered to put them on. I was shocked to see how filthy they were. They must have been worn by some prisoner at least for a week if not more, since it is the usual practice in prisons to change the clothes once a week. I asked whether there were no clean clothes. I was told that there were none and that I had to put these on for the time being. I did so most reluctantly.

I felt very uncomfortable as it was a thing I had never before done in my life and had been taught never to do, as it was against the rules of health and hygiene. I had purposely kept no money or valuables on me with the exception of a wrist watch and I carried with me a quantity of bath soap, a tooth brush, tooth paste, a razor, shaving cream and a shaving brush and my prayer book. The latter I was allowed to keep with me. The rest of the things, with the exception of my watch, I was told to put in my kit bag which I had to hand over at the office. My watch was taken and kept in safe custody.

Then my pair of spectacles, which I had been wearing since I was twelve years of age, were also taken away from me and was told that I could have them if the doctor, who was to come the following morning, would allow me to do so. So half blinded and with half of my body exposed, and bare-footed, I was made to sit in the cold wind for nearly three hours. Prisoners in the yard immediately knew that I was not a prisoner of the ordinary type. So a whisper went round and one by one they came stealthily to me eagerly inquiring what I had come in for. When I told them the reason they were full of sympathy for me and tried to comfort me as best they could. I felt as though God had sent His angels to me.

A little later at about four o'clock one of the prisoners, who was an assistant in the hospital, came to me and asked me to sit

in the hospital yard, where the sun was shining and which was protected from the wind. He informed me too that I was to spend the night in the hospital and would be made comfortable. My comfort had of course all vanished ever since I was made to put on those filthy clothes. I cannot describe the feeling of horror I felt. However I was locked up with the inmates of the hospital at about five after being handed a dirty dish of mealie rice and beans and a piece of three or four days' stale bread weighing about four to six ounces; all my hunger had disappeared and so I had nothing to eat. In the cell I acquainted myself with the other prisoners. I was the only prisoner who had come in for a political offence. The rest of them all were in for some criminal offences, such as robbery, drunkenness, assault, murder, house-breaking, theft, violation of the pass laws etc. They were mostly African prisoners and just a few Coloured. I was kept and treated exactly like the other ordinary criminals.

Next Morning

The following morning I was given my tooth brush, tooth paste, soap and my shaving things and was told to keep the latter in the hospital; I could make use of them on Wednesdays and Saturdays after working hours. At about ten o'clock that morning the doctor came. The first thing which horrified me was the sight, which I have now seen for the first time in my life, of lashes being given to prisoners who were sentenced to receive them. All these prisoners were stripped naked. One by one they were hurriedly examined by the doctor, laid on a stand with their face downward. Then a hefty Zulu in the presence of the doctor and the head warder, who acted as the chief warder, the latter being absent owing to ill-health, struck the convict on the buttocks with all his strength, swinging a heavy cane which had been previously dipped in salt water for a considerable time in order to make it heavier and stinging. After the first stroke the convict screamed pathetically at every stroke. It seemed to be a most cruel kind of punishment. I sweated at the sight of it and would have fainted if I had had to watch it for long.

But worse than that was the punishment with a cat-o-nine-tails, where the convict received the beating on the whole of his back and which affected his whole system internally. I was told by a prisoner who had received that punishment what effect it had on

him. I do feel that if the public were to witness this cruel sight they would certainly work with much more zeal for the abolition of corporal punishment. In this civilised age it should never be allowed to exist.

This is by the way.

I was then examined by the doctor. I told him I was 61, that I was not fit for very hard manual work and said that, since, owing to my age and mode of living I was not able to digest heavy food, such as, mealie rice and beans, which I usually avoided even in my diet outside, and that as I was religiously a vegetarian by birth, I should be obliged if he could prescribe vegetables and some substitute for meat and fat. The reply I got was: "You, who are fighting against apartheid outside, how can you ask for apartheid here? You must live as other prisoners do and eat what they eat. No religious sentiments are respected here." I will not say that the doctor was altogether unkind to me. I only pitied his ignorance. He said he had great respect for my father but not for his passive resistance! And he expressed his dislike and disapproval of our activities against the Government. The only concession I was able to get from him was that of being put on light labour.

In The General Yard

After being examined by the doctor my spectacles were given back to me and I was made to quit the hospital and to go into the general yard.

The diet I was getting, I was told by the head warder, was "D" diet. It consisted of a breakfast of mealie-meal porridge with a little salt in it, served in a dirty, rusty tin dish. The same thing for lunch and mealie rice and beans and about four to six ounces of very stale bread for the evening meal. I was hardly able to eat anything for about five days. I ate two or three spoonful of porridge in the morning and at noon and a little of the top

crust of the bread in the evening.

Another shock came to me when on the second day I was locked up for the night in a cell, which measured about 16 by 21, overcrowded with hardened criminal Africans. We were twenty-four in all and had to sleep almost on top of one another. There was a sanitary bucket and a bucket of drinking water.

I found that none of the prisoners were given an opportunity to wash in the morning. They were supposed to do that while they were in their cells with that one bucket of water and in the sanitary bucket which by the morning was almost full up to the brim with night soil. The moment the cells were opened they had immediately to line up for breakfast.

Later I was put in a cell of the same size as mentioned above in which there were only eight including myself. This cell was occupied by prisoners who were working in the kitchen and they were taken out before dawn which gave me a little privacy while relieving myself. Since the hospital was near by and my toilet things being there, I took the opportunity as soon as the cells were opened in the mornings, to run across to clean my teeth and wash my face as hurriedly as I could. By the time I returned to my yard, I found the other prisoners had almost completed their breakfast. That did not disturb me, however, for I hardly took any breakfast and a feeling of cleanliness was more valuable to me than eating with a foul mouth.

(To be continued)

Become a qualified bookkeeper. During 44 years of successful educational service, The School of Accountancy's famous home-study methods have helped thousands to commercial success.

Full particulars from:

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

LUXURY and TOURIST SERVICES EVERY MONTH from

NAIROBI TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA International

85 Galsbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1955.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

**For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.**

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

P. Bag, Phoenix, Natal.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak-Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2s

HEALTHY AND PLEASANT?

By C. W. M. GELL

MR P. G. J. MEIRING, the new Director of the State Information Office, was recently launched on his duties at a press luncheon in Johannesburg. In his speech he said that he would try to present the world with a picture of the South African "way of life." He was sure that such a picture would prove our way of living to be "very pleasant" as, among other things, ours was one of the healthiest countries in which to bring up children, "even non-European children."

We must agree that many things in South Africa are very pleasant, especially for Europeans and rather more occasionally for non-Europeans. But would the merely pleasant picture be the whole truth about our land? And, if it is not the whole truth, will not the true parts of Mr. Meiring's picture seem distorted in the eyes of overseas critics by what has not been recorded in the official portrait? Might not the healthiness of our climate for both European and non-European children have to be qualified by some description of the unhealthiness of the conditions in which many of the latter are brought up, especially in the towns?

We do not share the opinions of those who assert that our non-Europeans are more repressed, more homeless, more frustrated, more poverty-stricken and worse educated than the poor of many other countries in Africa and beyond. The allegation is manifestly untrue. But we must also recall that, alone of African countries south of the Sahara, South Africa is a rich industrial state with tremendous mineral resources sought by the whole world. When we say that we spend more per head on education and welfare services for our Africans than any British colony in Africa, we do not lie. But it is also true that, having much more to spend than those colonies, we do not give as much as they in proportion to our means. For a country which aspires to be the leader of white civilisation in a dark continent, this will not do.

And, although our expenditure on non-European is rising annually, there is an ominous tendency on the part of some members of our governing party to suggest limiting expenditure on Native welfare and development not only to suit "their future role in a White economy," but according to what the Natives can themselves contribute. It is a sound principle that all peoples should learn to help themselves and not

rely always on free gifts, though to do this they must be allowed to earn a living wage. But, further than this, in no country today that hopes to avert revolution, can the wealthier classes disclaim all responsibility for uplifting the poor. The concept of the Welfare State has come to stay. Let us look, therefore, to the facts judged by the western standards we profess; not to the shortcomings of others or the progress we have made since, belatedly, we began to recognise our responsibilities towards our non-White fellow-citizens. For in the last resort our own self-interest is closely involved; their squalor, poverty, disease rootlessness and lack of expanding opportunities threaten our health and tranquillity as much as they degrade the victims.

Can we be satisfied that there are schools only for one-third of the African children and less than two-thirds of the Indians? Do we accept an infant mortality rate of 250 per 1000 in the Moroka Emergency Camp outside Johannesburg or a 70 per cent incidence of eye disease, due to malnutrition, in Sekukuni-land? Can we regard with complacency a TB rate among Indians five times our European rate and a possibly even higher rate among the urban Africans? Dare we leave a VD incidence of large but unknown magnitude to play havoc with our non-European people? Can we watch without indignation the recent apathy of the Johannesburg City Council in face of the 50,000 houses needed for 250,000 non-Europeans, now living in petrol drums or squalid shacks sixty to sanitary pail spilling its refuse down the streets and children's playgrounds? Can we read with equanimity the report of a Natal University survey which found 71 per cent of Durban's Indians living below the poverty line and 1,255 out of 1,442 Indians at Springfield seriously undernourished? Can we really justify to our consciences a European municipal expenditure of about £40 million annually against £1.8 million for the same number of non-Europeans? And shall we say that the overcrowding and overgrazing of the reserves is entirely the fault of those who live there?

Certainly, these are among the darkest shadows of our scene; but Mr. Meiring's picture would be incomplete without them. Many of these conditions were paralleled in the European industrial

revolution a hundred years ago. But the world has moved on since then and we must move with it. It will compare our conditions not with its own of a century ago or those of more impoverished countries today;

but with our own pretensions resources. And it will find in that comparison and the discrepancy between the treatment of our various race groups evidence of our failure to live up to our western heritage.

O.F.S. ADMINISTRATOR ON APARTHEID POLICY

"WE must assure the Europeans opportunity to survive and give the non-Europeans an opportunity to develop," said the Administrator of the Free State, Mr. J. J. Fouche, when he opened the fifth annual meeting of the South African Bureau of Racial Affairs (Sabra) in Bloemfontein on June 19. Mr. Fouche said the non-European had acquired a place in South Africa with which no civilised individual would be satisfied

Particularly among the "developed" non-Europeans, this had caused a feeling of frustration, with which the European must sympathise and of which he must take account.

The less-favourable position of the non-European was a result of his backwardness and not of oppression by the Europeans. It was a natural development.

But it was apartheid of this sort which naturally shocked educated non-Europeans to their depths and turned them into agitators.

This sort of apartheid also conflicted with the Christian and human feelings of the Europeans and laid an intolerable burden on the Europeans' shoulders.

This apartheid might be kept going for many years by means of a degenerate diplomacy, which was nothing but civilised fraud, and by concessions here and there, and concealed promises.

"But with that no honourable citizen of South Africa can be satisfied. We must assure the Europeans opportunity to survive, and we must give the non Euro-

peans an opportunity to develop," said Mr. Fouche.

Today many Europeans realized that the solution lay in separate development of the non-Europeans, and it was pleasing that non-Europeans were also beginning to realize what great advantages they could find in such a policy.

Educated Natives felt hobbled today because there were not enough economic and spiritual opportunities for them.

The Europeans' economic structure was becoming more and more dependent on the services of the non-Europeans.

A policy of gradual integration would not only mean the destruction of the European race, but would be fought to the limit by the White man.

In contrast to that, separate development was an honest attempt to create real, lasting co-operation.

Non-Europeans were being given more and more self-government in their own areas, while they had communal representation in the Union Parliament.

With the transfer of Native education to the Department of Native Affairs, nearly all the personnel was now non-European, and non-Europeans now received education in their mother tongue.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund:

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER		
—O. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA		
—O. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained		
by O. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES		
—The best from 23 countries	17	6

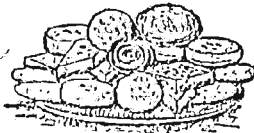
Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.
TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-5033. 29c Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

THINK OF THE OBLIGATION TO SOCIETY

By VINOBA BHAVE In 'Harljan'

THE human body has a lesson to teach us regarding the way the society should organise its life so as to function efficiently. The body cannot work well if one of its limbs grows anaemic while another grows abnormally strong, because this disturbs its harmony. But it works well if all the limbs are nourished equally according to their need. The hands and feet and all the other limbs are inter-related parts of the body and must maintain a happy balance with one another so as to keep the body in a state of good health. The society is also an organism like the human body of which the individuals who compose it are constituent limbs. Some are its eyes, others are the nose, still others are its hands and feet, and so on. And all of them must be equally cared for to keep the body social in good health:

But if some of them have excessive wealth, while others have little or none at all, if some are provided with facilities for education and are able to secure the B.A. and M.A. degrees and in a few cases even to proceed to America for the so called higher studies while others are denied the opportunity even to learn the three R's, the society is bound to suffer from distemper. The society which permits such unjust inequalities among its members can never hope to be happy. Food and education are primary wants and must be secured to all the members of the society without any distinction. Then we must give land to the landless cultivators who, though they cultivate the land and produce all our food for us, are living at present in a state of near-serfdom. And if there is at any point more than necessary accumulation of wealth, it must be redistributed among the needy. Otherwise tensions between different groups are bound to arise and there can be no peace, much less any progress. All the individuals constituting the society must work and render to the whole of which they are parts such service as they are capable of, then only can the society be happy. If on the other hand we permit among ourselves millions to live without education, without medicine and without shelter, they shall become a burden to the society which it can hardly bear. In the same way, if we permit a few to own vast acres of land or huge piles of wealth, they will prove unable to utilize it to the best advantage. We have therefore put forward the suggestion that we must all of us think first of our obligation

to the society and give it an adequate portion of what we have. Every one must give what he has more than others; it may be land or wealth or labour or intelligence. The possessors of intelligence might say that they are already doing it. But no, they are doing it at present in return for money. They should now begin to do it, so far as the poor are concerned, free of any charge. The lawyers, doctors and teachers, for example, should resolve to give their services to the poor without charging any fees. At present the poor have to go without justice, without medicine, and without education. Free service for the poor by lawyers, doctors and teachers in their respective fields will place these boons of civilised society in their reach and greatly benefit the nation. Thus all must contribute a portion of their possessions to the society. We have begun with the distribution of land because that is fundamental to the rebuilding of our economy, but the process has to be widened and worked out in every other field.

One cannot say that one owns air or water or the sun. In the same way, one cannot say that one owns land. Just as air, water and the sun are freely available to all, even so all must be allowed to have a claim on land, which is equally a gift of God. Could He wish that a small minority should arrogate all the land to themselves and the vast majority, which actually works on it, be kept debarred from it? God does not speak to us as we do, but there is within each of us the voice of the conscience which is His voice. Just listen to it and know for yourself what it says. Could a mother want that some of her children should be happy, while others should not be happy? It is clear that God who is supremely kind would want all His creatures to be equally happy. He would want that just as air and water and light are freely available to all, even so the land must be freely available to all. All of us feel this to be a fact, though we may not have the courage to act on it. I therefore say—Have courage and act. It is not at all difficult to do it. And then you have my assurance that you will get a thousand times more than what you give in the shape of peace and happiness within and without. The land you donate will go to some poor man who will be a friend to you all through your life.

After all, money is not the only thing you should earn in your life. There are many other things

which are vastly more important than money because they help you not only in this life but also in the difficult one after death. Money will not help you there. Even the body which we make so much of while we are here will have to be left behind. Only love and virtue and devotion that we acquire here will go with us and sustain us in that lone march from here to hereafter. Therefore cultivate and acquire love and express it in your dealings with your fellow-beings. Why do we respect and worship the great men, the saints?—because they love men and give away all that they have in their service. We may not be able to follow their example to the same extent, but we certainly can and must do something in that way.

You have heard of the Pandavas. They were not five but six brothers, the sixth being Karna. Him they forgot. The result was bitter enmity and great destruction. In the same way, each family of five has a sixth member whom they forget. He is the poor landless labourer, the Daridranarayan. You have to recognise him and own him as one of you. He is there in your village living in hunger and ignorance and disease. Go and search him and give him his due and ward off the great destruction which is otherwise bound to overtake us.

We want that all parties, whatever their ideological or other differences, must unite in this task of uplifting the poor and rehabilitating them as equal citizens of our great nation and thus help India tide over the disaster looming ahead. It will provide an inspiring lesson to the world and give our people the taste of Swaraj. People have been expectantly awaiting that something would be done to alleviate their suffering. But the parties which exist professedly for serving them are wrangling among themselves. They do not love one another. They do not know to love man—the essential man stripped of external labels. Some of them profess to be with the poor and revile the rich as being responsible for all the evils. Others are with the rich and counsel patience till productivity in land and industries rises and there is enough wealth to go round. We say we are all brothers and sisters, sons and daughters of our Bharat Mata. Let us come together and work shoulder to shoulder for the uplift of our suffering brethren.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn I.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

FOURTH ANNIVERSARY OF THE REPUBLIC OF INDIA

CELEBRATIONS IN CAPETOWN

THE fourth anniversary of the proclamation of the Republic of India was celebrated at the Salt River Hall, by about a thousand people of all races.

Mr. J. L. Malbautra, Assistant Secretary to the High Commissioner for India conveyed the message of the Prime Minister of India, Mr. Nehru, which appeared in 'Indian Opinion' last week.

Mr. B. D. Ohavda, chairman of the India Republic Day Celebration Committee delivered a speech eulogising the progress made by India since achieving her Independence.

A unanimous resolution recorded that the meeting appreciated the efforts of those who had made unceasing attempts to uphold the cause of Indians abroad in general as well as in South Africa in particular. The resolution was sent to the President of India.

The most significant feature was the demonstration of exhibits of "The Progress in India." The exhibits were displayed in the hall together with literature appertaining to them. This was much appreciated by the audience.

The programme opened with the singing of National Songs, and other musical items, conjuration and dances were presented by a pupil of the famous Ram Gopal.

The whole programme showed what sincere efforts of the Cape Indians can do to increase the knowledge and appreciation of their country.

Mr. Malbautra's Speech

After reading the message of the Prime Minister Mr. Nehru, Mr. Malbautra said: As we look back to the fulfilment of India's independence on this day, we are forcefully reminded of Mahatma Gandhi, the Father of our Nation, who was the architect of new India. We also renew the memory of our other leaders and millions of common men and women of India who sacrificed their lives so that India might become free. I wish to pay homage to them and trust that their example will inspire us to complete the task they had started in building a new India. I also believe that the teachings of Mahatma Gandhi will increasingly inspire us and people of other countries to evolve a new world society in which there will be no conflicts and no bloody wars.

As the Prime Minister has pointed out in his message, great

tasks lie ahead of us. While we possess political freedom we have still to do a lot to improve the economic position of our people. The work is going on and the foundation of the economic prosperity of our country is being laid soundly. It is with some sense of pride that we watch the advancement already made.

The problem which faced us most acutely after attaining our independence was that of shortage of food. Our efforts in that direction have gone a long way in solving this problem. There is no shortage of food today in India. We still import some food from abroad but we expect that very shortly we shall become self-sufficient. We are also steadily progressing in building up industry and other sources of wealth. Our Multi-Purpose Projects have taken shape and are nearing completion. Some minor projects are already been completed. You are aware that we have a Five Year Economic Plan and that plan is being executed. In fact as we go on we find we must do more than the programme laid down in the Plan. Every year that plan is being expanded. You will see from the pictures that are exhibited in this Hall what progress India made in opening up new economic possibilities for its people.

New Awakening

A new awakening is coming. This awakening is not political awakening which already exists, but an awakening that every Indian must put his shoulders to the development of his country. For that purpose we have instituted Community Projects. 55 projects are already being executed and there are schemes in hand for expansion. These projects are regenerating a new life in our villages. I believe, you already know a good deal about them and therefore it is not necessary for me to give much details about the working of these projects but what is very interesting to point out is that during the past one year (1952-53) the official expenditure on these projects was 19½ million rupees. In addition the contribution made by the people themselves in the form of labour, etc was as much as 15 million rupees. It is most heartening how the people are responding to the call and working voluntarily and without any remuneration for these projects to start the new era of economic progress in India.

The most important task, that India faces is, as I have already pointed out, the development of the existing vast resources of India to produce more wealth and thus to raise the living standards of the people of India. But we do not live in isolation. We live in this world and have to take note of what is happening in other countries. With developments of the means of communication and the new contacts which are being forged between the various countries of the world, we are becoming more and more inter-dependent and therefore the pace of our progress depends on developments in other countries of the world. The most important factor that we have to take into account is the international tension, the dangers of armed conflict and the consequences of such a conflict for India. If India, and for that matter any country, is to continue to progress, it is of vital importance that the forces of conflict in the world today must be checked. These forces today are so strong and the weapons of war so stupendously powerful that if a conflict does develop, it would cause a disaster to the whole world. It is therefore important that while we plan for progress we should also pay full attention to this development, and give our contribution in lessening the tensions and preventing such a conflict. In this we receive an inspiration from Mahatma Gandhi's teachings and we put forward before the world solutions based on the principles of those teachings. Almost every nation and humanity in general want peace. This is a common desire and various nations in this world are making their own efforts in their own way to maintain peace. In that respect I admire the efforts made by the various powerful countries of the world in preventing war breaking out. However, we feel, that we cannot rest content at that when dangerous tensions continue to exist. We have to go into the causes of these tensions and conflicts and find a solution on which a healthy world society could be built up. If we look into causes of these conflicts, we find it is basically a question of human relationship.

Tensions

The fact that conflicts are threatening today is not new. Humanity has faced these conflicts in the past, and found solutions for them by adjusting themselves to the new situations.

Much of these tensions today arise because of the fantastic progress in the scientific field made by man which enables him to organize and wield tremendous power for destruction. A fear complex has grown. Suspicious

are maintained and hatreds developed. The human mind needs adjustments to the new situation today more than ever as the forces for destruction at his disposal are incalculable. It has to grow a new outlook to overcome fear and hatred.

The nations of the world should recognise their identity of interests and think in terms of co-operation rather than conflict. This means an adjustment of their outlook. The whole problem in a nutshell is a problem of human relationship. If human relation among the nations is developed on the basis of co-operation, the conflict would come to an end. But co-operation can take place only if such relationship is correct and on a basis which is enduring and lasting. A relationship in which a people or a nation can exploit another people or another nation can never bring co-operation or goodwill. It can bring only conflict. So long as any people or any nation wish to exploit any other people or nation and so long as a people or nation continue such exploitation, a solid foundation for world peace and world progress cannot be laid down.

Basic Human Relationship

The people and the Government of India realise this basic truth and have propagated that the world must pay attention to the building of the basic human relationship on this concept of co-operation and identity of interests of all peoples and nations. Our voice whether it is against imperialism, colonialism, or racial discrimination is based on that concept. Often interested parties try to misinterpret this attitude and level accusations of fantastic nature against India. Peculiar press reports appear from time to time.

Incorrect Report

A few weeks ago a report appeared in the press of South Africa that Mr. Nehru, the Prime Minister of India, General Naguib, President of the Republic of Egypt and Dr. Nkruma, Prime Minister of Gold Coast, were exchanging letters on the date and agenda for the Pan-African National Congress to be held in Cairo next year. I wish to state that this report is incorrect and baseless. It must have arisen through ulterior motives. India's stand is very clear. She is convinced that change in human relationship must take place if we are to avoid disaster. But such a change cannot be imposed by force from outside. It has to come about in the minds of people directly concerned, India.

continue to propagate this view steadfastly. Our reactions to press reports of the kind I have mentioned is "Truth Shall Prevail."

India's policy is of winning goodwill of every other people and nation and create goodwill among nations. In this task India will continue to pursue her efforts. Whatever humble contribution she can make towards the peace of the world, she will do. The background of new India and the values of her ancient culture which inspire her today again compel her that she must fearlessly and sincerely put forward the basic solution for the troubles

of the modern world. It is gratifying to us that India could contribute its share along with other countries of the world in avoiding the conflict that was growing in Korea. There is a greater and greater appreciation for the role that India's representative on the Neutral Nations Repatriation Commission and the Indian Custodian Force in Korea have played. In future also we shall continue to advocate against new steps such as military aid to Pakistan which create new tensions and also against existing conditions which continue to harbour causes of conflict for humanity.

HOW BRITISH PACIFISTS CAN HELP AFRICA

By WILFRED WELLOCK

THE problem of Africa is unique in that, as a tropical country, it includes wide areas in which Europeans cannot permanently settle, and areas such as the North, the South and South Central, and the Kenya Highlands, where they can settle permanently. The latter are the tension areas, whereas in the Tropical Gold Coast Nigeria, Uganda Tanganyika, etc., peasant proprietorship, with co-operative marketing and processing, such as the ginning of cotton, and progressive participation in local and national government, are normal practice.

The Tension Areas

In the tension areas such as Kenya a few thousand Europeans own vast acreages or the finest growing land in the country, the Highlands and dominate its political life.

That land has been taken from Africans in forced exchanges for inferior land.

Many of the victims of that operation were the forebears of many who are now in Mau Mau.

Jomo Kenyatta once related to Roden Buxton and myself in the House of Commons tea room, how the ancestral land of his family was taken from his grandfather. The cultivation of these lands is still done by Africans for white masters, and often, still, under appalling conditions of servitude.

The hopeless frustrations, humiliations and racial indignities of this servitude are among the causes of such lamentable eruptions as Mau Mau.

In South Africa there are the unspeakable tragedies of Apartheid, while there, as in the adjacent Rhodesias and Nyasaland, to the North—where there are also rich

mineral deposits—are the problems of cheap coloured labour, of poverty and urban squalor, conditions that are alien to African traditions and that are playing havoc with their habits, values and morals.

What is to be done in these tension areas? Where lies hope?

A Familiar Pattern

In both Kenya and Central Africa great social and political reforms are promised, but the actual benefits are relegated to a distant future, which destroys all confidence in them.

Moreover, a careful examination of them reveals the familiar social pattern of a smaller white apex resting on a broad foundation of "well-paid" labour, with a small middle-class of clever Africans to keep the structure in balance.

The Kenya Highlands are to be the agricultural foundation of a wide area, and are to be under white managerial, financial and political domination, with several restricted African "participation."

It won't do, and Africans will have none of it, for their leaders realise that it does not touch the roots of their problem.

What they want, as they everywhere declare, is a life of their own making and governing.

They want our assistance, guidance and co-operation, but not our domination.

They want a scientific agriculture and appropriate industries in well integrated self-governing communities.

This will give them a stable and peaceful civilisation, also moral stability, which can be engendered only by personal and community responsibility in the building of a good civilisation.

This is the way to peace in Africa, and to Africa's maximum contribution to world peace.

How can British pacifists further such a policy?

First, by telling the whole truth, including the complete financial records, about Colonialism.

Second, by informing the public of the real situation today and the urgent need for radical change.

Third, by demanding the development of a better balanced agro-industrial economy at home, to end the necessity of having to fight perpetually for markets in order to import 50 per cent of our food, and the raw materials for the exports necessary to do this.

Fourth, by sending out helpers to co-operate with Africans in erecting new pattern of responsible peaceful living.

Is the Peace Pledge Union ready for such a programme, and ready to co-operate with others on its behalf?

A Church Diocese in S. India has just decided to embark upon a scheme of village rebuilding, to include health, education, village industries and citizenship.

British and American Quakers are doing all these things in India, and the former in Africa also.

Why not the Peace Pledge Union? Through the Friends Ambulance Unit, International Service and the International Voluntary Service for Peace, many British pacifists have gained experience in India of Basic Education and the Gandhian village reconstruction programme, and others are gaining it now. Possibly some of these and others may feel a call to this work, while still others would gladly give moral and financial support.

Peace must be constructed from the grass roots up.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	3	0
Cleaninge—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	6	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Faith—Gandhiji	3	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.1)—N. D. Parekh	1	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

**C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.**

—ATTRACTIVE—
SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees £4-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

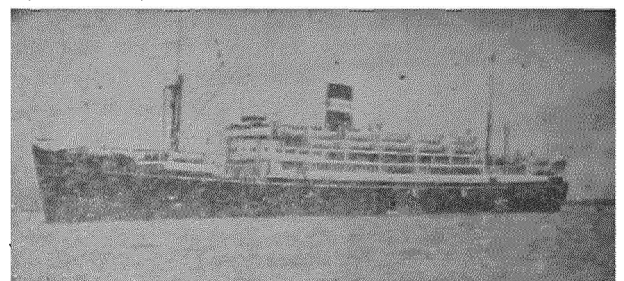
PHONE 61006

P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28. Sailing March 4,
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without	food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY.) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, January 19.

AFTER twenty years of protracted, abortive discussions, India and Ceylon have been able to come to an agreement providing a broad basis for determining the future status of one million persons of Indian origin residing in Ceylon.

The agreement, which was signed by the two Prime Ministers, Mr. Nehru and Sir John Kotelawala, is subject to approval and ratification by the two Governments. The agreement reflects earnestness of both the Governments to go to the farthest limit in accommodating each other's point of view.

The terms of the agreement will, it is hoped, ease the existing tension between the two countries and pave the way for more frequent mutual discussions on problems of common concern to the two Governments.

The Government of Ceylon has agreed to expedite the registration of citizens, under the Indian and Pakistani Citizenship Act and to make every endeavour to complete the disposal of pending applications within two years. It is assumed that if citizenship rights are granted even on the present basis of registration, which is not regarded as satisfactory, about four to five lakh persons of Indian origin would acquire full citizenship rights by 1955.

All residents of Indian origin in Ceylon will be registered under a separate electoral roll for a period of ten years and will be granted representation in the Ceylonese Parliament. The quantum of representation will be decided in consultation with the Prime Minister of India.

By implication, Ceylon has given up the idea of sending back Indians who are not registered under the Act.

Although Indian political circles are not fully satisfied with the agreement, they regard it as a step forward. They think much has been left to the goodwill and good sense of the Ceylonese Government and there are many points which require clarification.

The Prime Minister of Pakistan has requested the Prime Minister of India, Mr. Nehru, for an early meeting between the two to discuss further the problem of Kashmir. But Mr.

Nehru would not be able to accede to his request as he has plenty of other already settled arrangements. After attending the session of the All India Congress Committee at Kalyani near Calcutta, Mr. Nehru will be back in New Delhi to celebrate the Republic Day. He will then be busy with elections in Travancore-Cochin and Pepsu. Thereafter he will have to attend the budget session of the Indian Parliament. Mr. Nehru is expected to make important policy announcements in regard to Kashmir and the foreign settlements in India.

There has been a spate of delegations from Communist countries. After a cultural and goodwill mission from China, we had a delegation of Russian scientists attending the Indian Science Congress which met at Hyderabad. Now we have a cultural delegation from Russia, which includes prominent artists. They gave public shows in Bombay. Bombay people were not much impressed by their ballet dances, music and acrobatic feats.

Chief Minister of Saurashtra, Mr. Dhebar, and the Chief Minister of Orissa, Mr. Naba Krishna Chaudhri have expressed their earnest desire to resign from their present posts and devote their time to constructive activity and strengthening of Congress organisation. They have written to the Congress President, Mr. Nehru, seeking his permission to resign the Chief Ministership of their respective States. Mr. C. Rajagopalachari, Chief Minister of Madras, is also reported to have written to Mr. Nehru expressing his desire to resign from the Ministry. It seems Rajaji has got tired of the present power politics in the Madras Legislature Congress Party. But he is not likely to be permitted to resign by Mr. Nehru, who issued a statement favouring his continuance in the present post last month.

Orissa Legislature Congress Party has, by a big majority, requested Mr. Chaudhri not to resign and has expressed full confidence in his leadership. If Mr. Dhebar's resignation will be accepted, Mr. Rasiklal Parikh, the present Home Minister, will become the Chief Minister of Saurashtra.

Control of the price situation, increase in production, both agricultural and industrial, and laying the foundation of a stable economy in the country are the highlights of progress achieved during the first three years of the first Five Year Plan of India. The Planning Commission, in a review for the period, said: "It may be said with justice that the immediate aims of the Five Year Plan have been largely achieved. In this, the Korean war has played its part and nature too has been kind. But the contribution made by the Plan has been both significant and unmistakable and augurs well for its eventual fulfillment. Indeed, on many counts, the stage is now set for a period of sustained and vigorous effort to rebuild the economy and achieve a fairly marked rise in the standard of living.

When the Plan was drawn up, the Commission points out, the dominant considerations were the fear of inflammatory pressures overcoming the economy a deteriorating food situation, heavy food imports, depleted supplies of jute and cotton and a difficult balance of payment position. In addition, there was the Korean war, which accentuated prevailing maladjustments affecting adversely industrial production.

The above economic scene has now changed and many of the anxieties of 1950-51 have lifted. The fruits of efforts undertaken before and during the Plan period have begun to reach the people during 1952-53. The food production has now increased by 4.4 million tons and most of the controls on the foodgrains have been removed. The prices have stabilised at a satisfactory level. According to the Food and Agriculture Minister, Mr. Rafi Ahmed Kidwai, India is not likely to import rice or wheat in 1954 except for purposes of building up a reserve. The crop prospects for 1953-55 are distinctively bright.

Taking 1950-51 as the basic year when the Plan came into operation, the production of cotton yarn increased to 1450 million pounds from 1179 million pounds, while in respect of cotton cloth the target for the entire Plan period of 1,700 million yards was nearly reached. Production of cement increased to 3.5 million tons from 2.69 million tons. Nearly all the industries registered increase in production. Many new industries have been started during the Plan period. Works on the expansion of iron and steel industry are in progress. Steps are being taken to establish a

new Government-owned steel plant in co-operation with the German firm of Krupps and Dewag. The production of fertiliser at Sindri Factory has increased to 2,52,000 from 46,394 tons.

The Chittaranjan Locomotive Works, which started production during the Plan, has so far built 100 locomotives, 12770 wagons and 1751 passenger coaches. At the Hindustan Shipyard Ltd., Vizhakapattam, six ships each of 8000 tons were built during the first two years of the Plan. Coastal shipping tonnage increased by 70,000 tons. The share of Indian ships in the coastal trade, which was 80 per cent. in 1950-51 reached 1952-53.

The Indian telephone manufacturing factory went into production during 1953, its annual output being 40,000 telephones.

Reviewing the progress of expenditure, the Commission says that during the three years the total expenditure on the Plan would amount to a little less than Rs. 1000 crores. The expenditure during the first year (1951-52) was Rs. 261.5 crores; during the second year (1952-53) it was Rs. 323.5 crores and the projected expenditure for the current year is Rs. 413 crores.

Although there has thus been a progressive increase in expenditure, its tempo has to be further increased to catch up with the target of the Plan. The balance to be spent during the remaining two years of the Plan period is Rs. 1069 crores, besides the amount of Rs. 175 crores covering the recent expansion of the Plan. A number of new schemes with large employment potential have been added to the Plan and are expected to be launched at an early date.

The great Kumbh Mela, the world's biggest spiritual fair, began at Prayag (Allahabad) on January 14. The fair is being held after every twelve years and nearly five million people go there to have a dip in the holy waters at the confluence of three rivers, Ganga, Jamuna and Saraswati, regarded as sacred. The fair will be up to March 12, 1954.

Undaunted by the heavy pall of mist and the drop in temperature to 44 degrees, one and a half million shivering pilgrims took a dip at the confluence on the first important bathing day of Makar San Kranti, marking the entry of the sun in Aries or Rashi Makar.

The Government of Uttar Pradesh has built up a modern

township with every modern facility for the pilgrims at a cost of Rs. 45 lakhs. Dozens of special trains are being run to Kumbh Nagar. The railway authorities have engaged more than 10,000 additional staff and mobilised 1500 coaches and 400 locomotives to deal with the rush, 3000 policemen and 6000 volunteers are there to help the pilgrims.

The sacred banks of Ganga-Jamuna have, from antiquity, beckoned the devout. The largest congregation of worshippers on earth gather there to add one more link to a chain of religious observance reaching back to the glorious era of Mahabharat.

Now, as then, the young and old, rich and poor, the learned and the illiterate, Sadhus, Nagas and Sanyasis, are braving the rigours of midwinter and the hardships of overcrowded camp life on the sands of the Ganges just as princes and peasants have done for thousands of years.

The curious and the uninformed, who are there in large numbers, ask what is it that attracts millions of people throughout this vast country and from neighbouring lands to this particular spot. Nearly 5000 priests and men learned in ancient lore spend days and nights explaining to the uninitiated that one dip in the sacred Sangam (confluence) will release the pilgrims from the pangs of 10,000 re-births.

Hindu religious bodies have invested Allahabad with a peculiar sanctity, giving it the title of "Tirt. Raj," the holiest of the holy places. Placed on the scale, so tradition has it, Prayag outweighed all other holy shrines.

In later days the Kumbh Mela became a parliament of religions in which various religious orders participated. Colourful processions to the Sangam and giving alms became the main features of the Mela.

The Mela started when, with the cries of "Ganga Maiya Ki Jai," Sadhus (monks) and Pandas (priests) led their followers in their thousands into the churning waters of the confluence area where, facing the rising sun, they performed their ancient rituals in a striking display of religious fervour.

As the mass of the devout move down the banks of the river to the water, trumpets blared, and men and women, many of them carrying children in their arms, chanted hymns in praise of Brahma, the Creator.

The Sangam, calm and glistening in the morning sun, bore

on its crest a multitude of gifts. As the milling throng performed their individual act of worship, garland, grain and coins were strewn over a wide area. About 500 boats, newly painted and gaily bedecked, kept plying from the wide beaches to the Sangam in quick succession.

As the sun rose higher, all eyes turned to the pageantry of the traditional procession. First of all the unclad Nagas, then the Bairagis and lastly the Udasis left their butts at the appointed time. In rows of four, they marched through the main thoroughfares to the accompaniment of drums and trumpets, the elders of the pious orders riding on elephants, horses or in palanquins, providing one of the highlights of the Mela.

Mr. Nehru, Prime Minister of India, and Dr. Rajendra Prasad, the President, also visited the sacred fair.

News In Brief

Indians Study Comet

FOUR senior flight executives of Air India International will undergo a Comet 'appreciation' course this week. This will enable them to prepare plans for the commercial introduction of the £2,750,000 Comet III which the airline have already ordered for its London-Bombay-Tokyo services.

Cricket Test

The Prime Minister of India, Mr. Nehru, will captain a cricket team of parliamentarians when he visits Ceylon in February. They will play a team from the Ceylon Parliament captained by the Prime Minister Sir John Kotelawala.

Indian Professor Gets World Post

Dr. Saiyid M. H. Naqvi, of Bulanshabr, U.P., India, has been appointed by the World Health Organisation to be medical statistician to the Public Health Demonstration project in Calicoub, Egypt.

T.V. In India

Dr. B. V. Kesar, Information and Broadcasting Minister, said in Jaipur that television might come about under the next five-year plan, and that they would try to have an experimental station either in Bombay or in Calcutta. The Minister added that a radio station would be set up in Jaipur during the next financial year.

Music Festival Of India

A festival of all forms of Indian music is to be held in

March 1954 by the Sangeet Natak Academy, the Indian national academy of music, dance, drama and films. Prizes will be awarded by President Rajendra Prasad to musicians of the year.

Oriental Conference

Dr. S. Radhakrishnan, Vice-President of India, has been unanimously elected President for the next session of the All-India Oriental Conference.

Dayal's Visit To India

Mr. Rajeshwar Dayal, India's Permanent Representative at the U. N. arrived in Bombay from London. He is on a month's vacation. Mr. Dayal told reporters that the Korean issue was on the U.N. agenda but he would not say when it would be raised.

Mr. Krishna Menon

Mr. V. K. Krishna Menon, India's Chief Delegate to the United Nations is now in London.

Attlee On India's "Noble Part"

Mr. Clement Attlee, Leader of the British Labour Party, said recently that he thought 'everybody admires the behaviour of the Indian troops in their very difficult job as custodian of unrepatriated prisoners in Korea.' He said: 'I think that in the last few years India has played a most valuable part in the United Nations, because she has been able to interpret to a large extent the East to the West and the West to the East, and I think, in all these Far Eastern questions, India has played a very noble part'.

INDIA SPORT NEWS

Splendid Bowling By Gupte And Ahmed

AN India XI beat the Silver Jubilee overseas cricket team by an innings and 15 runs in the first unofficial Test match in Delhi. The crushing defeat was not unexpected after Indian spinners Subash Gupte and Ahmed had skilted the tourists for a paltry 198 in their first innings in reply to India's 387.

The wicket, thereafter, was responsive to the spinners even more, and the match was over on the fourth day when the tourists' second innings closed with only 174 on the board. Between them, Gupte and Ahmed took every wicket—12 and 8 each respectively. Polly Umrigar's leadership, for his first attempt, was admirable.

In the second test, the tourists declared at 504 for 6 and India were hard put to it to force a draw, scoring 153 and 447 for 5 wickets.

Making their debut in the Durand Cups soccer competition, a National Defence Academy team caused a surprise by eliminating the formidable East Bengal, holders, in a semi-final, by two clear goals. But they were trounced by Calcutta's Mohun Bagan by four goals in the final.

Another shock was provided by the Gurkha side, which almost demoralised the redoubtable Hyderabad Police—three times winners of the Rovers Cup and Durand runners-up—by three quick goals in the first ten minutes of the game. But the Police soon came into their own, and eventually won 6-3.

The Robert Hotz Cup for the losing semi-finalists was won by Hyderabad Police, who beat Western Command by the odd goal in three in an exciting match.

India won the Indo-Japanese Rifle Championships. The home side were declared winners on the basis of 50-metre .22 bore (prone position) match. The individual championship of the meeting was won by India's captain, Dr. Harihar Banerjee. Bengal won the team championship in the second national shooting meeting which was also decided at the same time.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura
SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
& COMPLEXIONS

548

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pynarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadon	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Reue Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

*****

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	6	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	8	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Maidinger)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

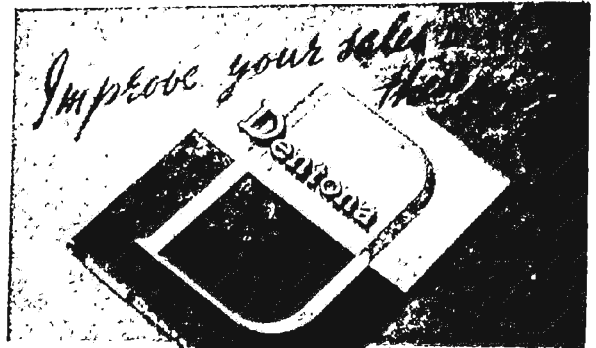
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gabs,
tropicals,

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
DR. MOYASHIEL *Read.*
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 3561

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phones 2-1219/2-1924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4010

Trust Mansions

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410,

Bulawayo,

P.O. Box 427,

Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મું—અંક ૬
તા. ૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

અહં શૂન્ય સેવા તેજ ભક્તિ

(વિનોબાજીનાં 'ગીતા પ્રવચનો'માંથી)

સંપત્તિ અને જમીનની વહેંચણી

ધનની ગુલામી જેવી તેવી નથી હોતી. હુંટાફ પિસ્તોલ બતાવીને કહે કે, "પેસા આપી દે, નહીં તો મારી નાખીશ." અને કારખાનાવાળો શેઠ કહે કે, "કાં તો આ રીતે કામ કરો, નહિ તો મરો." એ બંને સરખું છે. જે નિર્ધન હોય છે તે અત્યંત લાચાર હોય છે. બ્યારે ધન અને જમીન આમજનતામાં વહેંચાઈ જશે ત્યારે આરો શુક્રમ નહિ થઈ શકે." રવીન્દ્રનાથ ટાગોર.

—૦—

ભૂખ અને દુઃખ આગળ સૌ દેહ સમાન છે. લોહીમાં ન્યાત જાત નથી. એ તો માનવી માત્રના શરીર માં એકજ રંગનું વહે છે. આંસુમાં પણ ન્યાતજાત નથી. સઘળાની આંખમાંથી એક સૂરખાં જ ખારાં ટપકે છે. માથુસ કપાળ ઉપર તિલકની છાપ લખને અથવા ગળામાં જનોઈ પહેરીને અવતરતો નથી. જે સત્કર્મ કરે છે તે ઉચ્ચ (દિવ્ય) છે, જે દુષ્કર્મ કરે છે તે નીચ (શુદ્ધ) છે.

લાખટ એક એશીયા.

આ પછી એકેએક કૃતિ ભક્તિમય થાય એવી ગીતાની ઈચ્છા છે. ઘડી અઘઘડી પરમેશ્વરની પુજા કરો છો તે સાફ છે. સવારે ને સાંજે સૂર્યની સુંદર પ્રભા ફેલાયેલી હોય ત્યારે ચિત્ત સ્થિર કરી કલાક અરથો કલાક સંસારને વિસારે પાડી અનંતનું ચીંતન કરવું એ વિચાર ઘણો સારો છે. એ સદાચાર આપણે કદી ન છોડીએ પણ ગીતાને એટલાથી સંતોષ નથી. સવાર થી માંડીને તે સાંજ સુધી જે જે બધી કીચાઓ આપણે હાથે થાય તે તમામે તમામ, એકેએક ભગવાનની પુજાને નિમિત્તો થવી જોઈએ. સ્નાન કરતી વખતે, જમતી વખતે, કચરો વાળતી વખતે એમ હરેક કામ કરતી વખતે તેનું સ્મરણ રહેવું જોઈએ. કચરો વાળતી વખતે આપણને એમ થવું જોઈએ કે હું મારા પ્રભુનું, મારા જીવન રાજનું આંગણું વાળું છું. બધાં કર્મો આ દ્રષ્ટિ રાખી પુનઃનાં કર્મો થવાં જોઈએ. આ દ્રષ્ટિ આપણામાં કેળવાય અને કાયમ થાય તો આપણા વર્તનમાં કેવો ફરક પડી જાય છે તે જાણે. પુનઃને માટે આપણે કેટલી કાળજીથી પુસ્તો વીણીએ છીએ, તેમને ટોપલીમાં કેવાં બરાબર ગોઠવીએ છીએ, તે બધાં દબાઈને બગડી ન જાય તેની કેવી સંભાળ રાખીએ છીએ, તે મેલાં ન થાય તેટલા ખાતર નાકે લગાડી સુઘતા સુદ્ધાં નથી, તેજ પ્રમાણે જીવનમાં રોજે રોજ કરવાનાં કર્મોમાં પણ આપણી દ્રષ્ટિ રહેવી જોઈએ. આ માફ ગામ છે અને અહીં પડોશીના રૂપમાં મારો નારાયણ રહે છે. એ ગામને હું સ્વચ્છ રાખીશ, નિર્મળ કરીશ. ગીતા આપણામાં આવી દ્રષ્ટિ કેળવવા માગે છે. તમામે તમામ કર્મો પ્રભુની પુજા છે એવી ભાવના સૌ કોઈની થાય એવી ગીતાને હોંશ છે. ગીતા જેવા અંધરાજને ઘડી અઘઘડીની પુજાથી સમાધાનથી. 'બધુંયે જીવન, આખુંયે જીવન હરિમય થાય, પુજા રૂપ થાય એવી ગીતાની ઉત્કટ ઈચ્છા છે.....હું કાલી નાખી, મારે માફ જીવન હરિપરાયણ કરવું. ભક્તિમય કરવું, એમ ગીતા વારીને કહે છે. સેવ્ય પરમાત્મા, હું સેવક અને સાધનરૂપ આ બધી સૃષ્ટિ છે. આમ પરિગ્રહવું નામ સરખું ભુંસી નાખ્યું છે. પછી જીવનમાં બીજી કશી, બીજી કશાનીયે ફિકરજ રહેતી નથી."

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારમાના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હેલ્થરેલ મરચાંદસ ઓન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાળ કાપડ, ઝુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટ્સ—બેબી બાજમે માટે
નત નતનો માલ. તેમજ કેપીઈન ન્યોરબેટ સાંજીઓ
બીજેરે માટે દમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા સલામત છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાકરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિસ્તાન આગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટ્રિયાઈ આગર જમીન
માર્ગે સુસાકરી કરવા ધરે બેઠા અમારી મારફતે હુકમ કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, દુસ્લડ, અક્સ્માત, પ્યેટ્વ્યાસ, વિગેરેના વીમા અમે
ફતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લેયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુસ્ચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોરટ્ર લીયા, ચોઈચાચર
ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

બેનેર: મણીભાઈ ભાણીભાઈ ઠાકીપોરવાળા.

દરેક ભતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મોઢા મેવા,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએણું સુવતી લુચું સેવ, મમરા, બાંઠીઆ, ભજઆ,
પાતરા વિગેરે દરેકે તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટ વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ડ્રંક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ
ફીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસફીટો ૧૬/૦ ડઝન; કચુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર ભાવથી મળશે.
દેશી સાકબાજમાં સુવતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંઝ, વેગણુ.
શેકટાની શીંગ, કુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, આંબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ ચાહુ થઈ છે. કાચી કોરી પણ હવે મળી ચકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેડમીન્ટન સ્ટુડ, ડાઈર્નિંગમુમ સ્ટુડ, વોઈરોબ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈકલ મોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તાલ કીકાચત
ભાવે ખરીદી સકરો. ભતે પછારી લાભ લેવા ચુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

ને હમારી કેપરેબ નીચે તઈચાર થાય છે. તેના સ્ટોક હમેશા તઈ-
ચાર રહે છે. માત્ર રોકડા સાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.

સરકારનું માનસ

આ શુક્રવારે યુનીયન પાર્લામેન્ટની બેઠક શરૂ થઇ ત્યારથી કઇ નવી સાંકળો તેઓને માટે ઘડાઇ રહી હશે એ વિચાર થી ઘડકતી છાતીએ ખીન-ગોરા ઝોની નજર આતુરતાથી તેના તરફ ચડાવેલી છે. એક અચ-ગણ્ય બનાવ, સેનેટમાં આફ્રિકનો તું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાને આફ્રિકનો પોતે બેસી શકે એવો ૧૯૩૩ના રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ નેટીવ્ઝ એક્ટમાં સુધારો લાવવાને એક ખીલ દાખલ કરવાની યુનીયન ફેડરલ પાર્ટીના નેતા સેનેટર જી. હીટન નીકલ્સે સુકેલી દરખાસ્તનો છે. દરખાસ્ત ૨૨ વિરુદ્ધ ૧૫ મતે ઉડી ગઇ હતી. લેબર પાર્ટી અને યુનાઇટેડ પાર્ટી એ તેના પક્ષમાં મત દર્શાવ્યો હતો.

અગત્યની બાબત સરકારનું માનસ દર્શાવનારા નેટીવ એફ્રેસનાં પ્રધાન ડો. એચ. પી. ફરુચ-અર્ડે કરેલાં લાપણુની છે. પ્રધાને કહેલું જણાવાય છે કે,

“સરકાર આ દરખાસ્ત રજૂ કરવાની પરવાનગીનો વિરોધ કરવાનું અસાધારણ પગલું લેશે.” તેમણે કહ્યું કે, મી. હીટન નીકલ્સની દરખાસ્ત પાછળનો સિદ્ધાંત સરકારની દ્રષ્ટિથી વિરુદ્ધ છે એટલું જ નહિ પરંતુ જે નીતિને વિષે વર્ષોથી સામાન્ય સમજૂતી થઇ ચુકેલી છે તે નીતિથી પણ વિરુદ્ધ છે. એ એવો સવાલ છે કે જેને સરકાર પહેલાં વાંચન પુરતો પણ ઉભેલા ધર શકે તેમ નથી.

સરકારને ખાત્રી છે કે સેનેટર નીકલ્સની દરખાસ્તની પાછળ ધીમે ધીમે આફ્રિકનોને ભેળવી દેવાનો રહેલો માર્ગ બંધ થવાની સંભાવના છે. યુનીયનના સવાલોનો ઉકેલ લાવનારા નીવડશે નહિ.

સેનેટર નીકલ્સે કહ્યું હતું કે સરકાર પક્ષના સભ્યોએ એક વેળા પાર્લામેન્ટમાં આફ્રિકનોનું પ્રતિનિધિત્વ આફ્રિકનોએ ધરાવવાના સિદ્ધાંતને ટેકા આપેલો હતો. એ વાત સત્ય નથી. સેનેટમાં આફ્રિકનોને દાખલ કરવાનો અર્થ તેઓને અચૂક પ્રમાણમાં સામાજિક સમાનતા આપવાનો થાય અને એ આંગળી આપી પોંચી પકડવા જેવું થાય, જે વસ્તુ દક્ષિણ આફ્રિકાથી કરી સ્વિકારી શકાય નહિ. સેનેટર નીકલ્સની આ દરખાસ્ત રજૂ કરવાની પરવાનગીનો વિરોધ કરવાનું સરકારનું કારણ એ છે કે એ સવાલ ચર્ચાને માટે સદંતર બંધ થઇ ગયેલ તે માને છે.

આફ્રિકનો સેનેટર નીકલ્સની દરખાસ્ત સ્વિકારવા તબયાર થાય કે નહિ એ તો જુદો જ પ્રશ્ન છે, તેની ચર્ચા તેના શુભદાય પરથી કરી શકાય. પરંતુ સરકારના પ્રતિનિધિ તરીકે નેટીવ એફ્રેસ ખાતાના પ્રધાને લીધેલી વલણને અપમાનજનક ગણવાવાનું સુશિક્ષિત આફ્રિકનોને પુરેપુરું કારણ છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની યુરોપીયનો કરતાં આફ્રિકનોના વસતી આર ગણી હોવા છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટને કાયમને માટે યુરોપીયનોની જ રહેવાની હોય તો દક્ષિણ આફ્રિકા લોક-શાસનવાદી દેશ હોવાનો દાવો કરવાનો કશો અર્થ જ નથી. સરકારની નીતી દેખીતી રીતે આફ્રિકનોને દરબજે સુધારવાની નથી પરંતુ “ઠીકારા અને જલ ધરીયા”ની સ્થિતિએ ઉતારી પાડવાની જ છે. આફ્રિકન ભલે ગમે તેટલો સુશિક્ષિત હોય તો પણ તેના પોતાના લોકોના હિતો સાચવવાને ખાતર પણ તેનાથી ધારાસભામાં યુરોપીયનની પડખે બેસી શકાય નહિ, આ સ્થિતિ ખીલકુલ અસહ્ય ગણાય અને કોઇ પણ વિચારવાન યુરોપીયન તેને સહન નજ કરી શકે તેમ કરવી બેઠકએ પણ નહિ.

સરકારનાં આ માનસમાં પરિવર્તન નહિ થાય તો અમારી ખાત્રી છે કે મી. હીટન નીકલ્સની દરખાસ્ત પાછળ રહેલો માર્ગ નહિ પરંતુ સરકાર તરફથી અહ સરવામાં આવી રહેલો માર્ગ વર્તન નહિ થાય તો અમારી ખાત્રી છે કે મી. હીટન નીકલ્સની દરખાસ્ત પાછળ રહેલો માર્ગ નહિ પરંતુ સરકાર તરફથી અહ સરવામાં આવી રહેલો માર્ગ

બંધ થાય તો અમારી ખાત્રી છે કે મી. હીટન નીકલ્સની દરખાસ્ત પાછળ રહેલો માર્ગ નહિ પરંતુ સરકાર તરફથી અહ સરવામાં આવી રહેલો માર્ગ

કલક ઉત્પન્ન કરનારો મધ પડ્યો. ડો. ફરુચર્ડ અને તેમના જેવા વિચાર ધરાવનારા લોકો એ વસ્તુ સ્થિતિને શકવાને બદલે તે યુરામાં યુરા પ્રકારનો બંધ ઉરકેરી રહ્યા છે.

નોંધ અને સમાચાર

મી. એરીક લોએ ખીશપોને કરેલી ચેલેન્જ

ખાતાના પ્રધાન મી. એરીક લોએ સોમવાર બંધુઆરી તા. ૧૬મીના એક મુલાકાતમાં નિશાળો અને યુનીવર્સીટીઓમાં વર્તતા વર્ણબેદના સવાલના સંબંધમાં બેઠાનીસબગ ના ખીશપ રાષ્ટ્ર સેવરન્ડ એમ્બ્રાઝ રીવ્ઝને ચેલેન્જ ફેંકી હતી.

ખીશપ રીવ્ઝે સ્વીકારના પ્રવચનમાં સરકારની આપાટંડેડની નીતીની ફરી ટીકા કરી હતી.

મી. લોએ એંગ્લીકન ચર્ચને પોતે ઉપદેશ દે છે તે પ્રમાણ વર્તવાની ચેલેન્જ ફેંકી હતી.

તેમણે કહ્યું કે સારી સ્થિતિના ખીન-ગોરાઓના ઠોકરાઓને બાણીતી એંગ્લીકન ચર્ચની સ્કુલોમાં દાખલ કરવાનું કરી એ ઘણી વખત ખીશપોની નૈવતની કસોટી કરેલી છે.

પ્રથમ ખીશપોએ છટકી જવાનો પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ ગયે વર્ષે એક ખાસ નીવેદનમાં તેમણે નિખાલસપણે કહ્યું હતું કે તેવી સ્કુલોમાં વર્ણબેદ પાડવામાં આવે છે અને તે નીતિને અનુસરવાને કેટલાંક બંધાના કાદવામાં આવ્યાં.

પોતાના હેલ્થ ટુમલામાં ખીશપ રીવ્ઝે જે યુનીવર્સીટીઓમાં ખીન-ગોરાઓને આજ સુધી દાખલ કરવામાં આવેલા છે તેમાંથી તેઓને ખાતલ કરવાની અપાએલી ધમકી તરફ ગેર ડહાપણુ બરેલી રીતે ધ્યાન ખેંચ્યું હતું.

ખીશપ રીવ્ઝની નૈવત બે સારી જ હોય તો જે નીતીનો કેળવણીની ખીજ સંરચાઓને માટે તેઓ ઉપદેશ કરે છે. તે નીતી પોતાના જ ચર્ચની સ્કુલોને લાગુ પાડશે? એ સ્કુલોમાં ખીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવા પર મુકાયેલો પ્રતિબંધ તેઓ ફર કરશે?

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં સફળ થયેલો શાંતીભર્યો આર્થર્થિક બહિષ્કાર

આફ્રિકન ખરીદનારાઓના ત્રણ દાવસના બહિષ્કાર બાદ પોર્ટ એલીઝાબેથના ન્યુ બાઇટન અને ટ્રેસ્ટનના ટાઉનશીપોમાંની બે જુવ્વરીઓના ડાવરેક્ટરોએ આફ્રિકન નેશનલ ડેવેલપમેન્ટ બોર્ડની માગણીઓને સ્વિકાર કર્યો છે

અને પોતાના આફ્રિકન નોકરોની નોકરીનું ધોરણ સુધારવા કબુલ થયા છે. આથી બહિષ્કાર શુક્રવાર બંધુઆરી તા. ૨૬મીના બંધ થયો છે અને વેપાર મુજબ દતો તેવો યુવા લાગેલો જણાવાય છે. જુવ્વરીના એક માર્પકર્તાએ સાપાના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું હતું કે ડેવેલપમેન્ટ એવા કરાર થયા છે કે બંને જુવ્વરીની દુકાનોમાં તેમજ ન્યુ બાઇટનની એક કાપડની દુકાનમાં પણ આફ્રિકનોને વાલીમ આપવામાં આવશે. આફ્રિકન નેશનલ ડેવેલપમેન્ટ બોર્ડે તરફથી હુંકે સુદન પર આફ્રિકન નોકરો તરફ ખતાવાનાં ગેર વર્તનની ફરિયાદ કરવામાં આવી હતી અને તેમાં સુધારો કરવામાં નહિ આવે તો વ્યક્તગત વેપારી પહેલીઓનો બહિષ્કાર કરવામાં આવશે એવો કડાવ કરવામાં આવ્યો હતો. તે અનુસાર ઉપરોક્ત પગલું લેવામાં આવ્યું હતું. ગોરા ફારમરની રંગ વર્ણોએ

આટ સંખ્યાવાળા કવીન્સટાઉન (કેપ ટાઉન) ખાંત ના કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સિલના આજ સભ્ય અને લાંબા બાણીતા ફારમર મી. બેન બીસેટ, જેમનું ગયા અક્ટોબરમાં અવસાન થયું, તેઓ બ્રીજ હાન ઓરેટરની ૨૦૦૦ મેમ્બરન ઉપર જર્મનીની ગાંઠકત કેપ પ્રાંતિક ફેળવણી ખાતેને અર્પણ કરી ગયા છે. પોતાનું વર્ષીય મત નાણું, જે ગયા સોમવારે પ્રસિદ્ધ થયું છે, તેમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે એ જર્મનીને; ઉપયોગ એક એન્જીલ-ચરલે સ્કુલ બાંધવામાં થયેા નેમ્બએ. મી. બીસેટ પોતાની બાકાતી ઇસ્કામત રાખવાઓએની ઉત્તર અર્થે પ્રાંતિક સરકારને ડ્રસ્ટમાં આપી મયા છે.

શ્રી નેલ્ડર પર ઓરેટરના આંક પત્રે કરેલી સંખત ટીકા લંડનમાં પ્રસિદ્ધ થયેલાં એક નવા પત્ર ‘રેકોર્ડર’ દ્વારા વડા પ્રધાન શ્રી નેલ્ડરની સખત ટીકા કરેલી છે. ઓટીશ ગીયાનાના વડા પ્રધાન ડો. જગન, જેમને હુંકે સુદત પર હોલાપરથી બરતરક કરવામાં આવ્યા હતા, તે હોદ્દા પાછા ગયા એ સંબંધમાં ઉક્ત પત્ર લખે છે કે, ડો. જગનને ઓટન અને ઓટીશ સામ્રાજ્યમાં તેમની લડત ચલાવવાને હોદ્દે ઘણી નાણાકીય મદદ આપેલી છે. એ ખીના ઉવાડી પાડવાને આ પત્ર પાસે સખળ પુરાવા છે. કેટલીક

રકબો ગાંધીજીના ઠેંગેસ પક્ષ (જેના પર હવે શ્રી નેહરુ વચ્ચે ધરાવી રહ્યા છે) ને હિટલરને યુદ્ધ કરવાને જમ શ્રીમંતોએ મદદ કરેલી તેમ હીંદ મંથી ધીરોશોને કાઢી યુદ્ધવાને હીંદને જે ઉલોગપતીઓએ મદદ કરી હતી તેઓ તરફથી આપવામાં આવેલી છે. અને ગઈ કાલે ખબર આવ્યા છે કે હીંદ ૪૦ લાખ લોકોને ગમે યા નહિ છતાં કાશ્મીરને હીંદ સાથે જોડી દેવા સંભવ છે.

અમને એથીયે વધારે ખાતરી મળી છે. અમે હીંદમાં શ્રી નેહરુની પ્રતિજ્ઞાની તપાસ કરેલી છે. કમે કમે અમને એક રાક્ષસી યાજ્ઞ બાલુવા માં આવેલી છે કે જેના પરિણામો ધણા બહાણાં અને આશ્ચર્યજનક આવશે.

૧૯૪૭ને એવું સિદ્ધ કરવાને પુરતા પુરાવા મળેલા છે કે શ્રી નેહરુ, જેઓ શાંતી પ્રિય માણસ કહેવાય છે, તેઓ કાશ્મીર અને પાકીસ્તાન વિરુદ્ધ લડાયક વૃત્તિ તરીકે પુરવાર થયા છે અને હવે તેઓ પ્રથમ એશીયાપર અો પછી દુનિયા પર રાજ્ય કરવાની મદતવકાફા ધરાવી રહ્યા છે.

તેઓ લેનીન અને સ્ટેલીનની રીતે કામ કરી રહ્યા છે. આખી દુનિયામાં તેમને પાંચમા ક્રમના રાષ્ટ્રપતિ છે જેમ નાઝીના એક્ઝીક્યુટિવ અન્ય દિશામાં

વસતા જરમનો પર રાજ્ય ચલાવતા હતા તેમજ રશીયાના રાજકીય પ્રતિનિધિઓ ધીરન તેમજ અન્ય દેશોમાં બન્યુરી કરી રહ્યા છે તેમ હીંદના એક્ઝીક્યુટિવ કામ કરી રહ્યા છે.

કાશ્મીરનું સુચન એથી કરવામાં આવ્યું છે કારણ કાશ્મીરની અંધારણુ સમા હુંક યુદ્ધમાં કાશ્મીરના લોકો ની સંમતી મેળવ્યા વિનાજ કાશ્મીર ને હીંદ સાથે જોડી દેવાનું મંજુર કરનાર છે.

શ્રી નેહરુની ચિંતવણી

હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ ન્યુ દીલ્હીમાં બન્યુઆરી તા. ૩૦મીના મંધીજીની પુષ્પતીથીના છઠી વર્ષી પ્રસંગે જાહેર સભામાં બાણ્યુ કરતાં પાકીસ્તાનને અમેરીકા તરફથી લશ્કરી મદદ મળવાની વાતનું સુચન કરતાં કહ્યું હતું કે પાકીસ્તાનને એ મદદ મળવાનું પરિણામ શાંતી સ્થાપનાઈ નહિ આવે પરંતુ બીજું યુદ્ધ નજીક આવ્યાનાઈ આવશે. શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે એ મદદ તદ્દન ખોટી અને ભૂલ ભરેલી છે. એમ કહેવાયું છે કે જે મદદ શાંતીનું પ્રતીક છે અને દુનિયાની શાંતિને મજબુત કરશે. આ તરંગી વાત છે. પાકીસ્તાનને અમેરીકાની લશ્કરી મદદ યુદ્ધો નજીક આવશે અને હીંદની સરહદની નજીક આવશે.

તે શાંતી અને સામાજિક પ્રગતીનું અને ગાનવ આઝાદી અને અંધુતવનું છે. મારી ખાતરી છે કે એજ વિશ્વાસ

ની ભાવના તમને માર્ગદર્શક થઈ પડશે. તમારા કાર્યમાં તમને સંપૂર્ણ સફળતા મળે છે.

વિવિધ ખબરો

મેરોકકોના માજી સુલતાન રીદી મહોમદ યુસફ

મેરોકકોના અતરફ યથેચા સુલતાન રીદી મહોમદ બીન યુસફને મેરડીયા (ફારસીયા)માંથી ખાસ વીમાન દ્વારા કોઈ સત્તાવાર જાહેર નહીં થયેલી જગ્યાએ લઈ જવામાં આવ્યા છે. ગયા ઓગસ્ટ મહીનામાં નેશનેલીસ્ટ એક્ઝીક્યુટીવોને સહકાર આપવા બદલ ફ્રાન્સે સુલતાનને અતરફ કબ્જો હતો તેમની જગ્યાએ તેમના કાકા મોસેફ મહોમદ બીન અરકાને નીમવા માં આવ્યા છે. લોકોનું માનવું છે કે સુલતાનને રી યુનીયન લઈ જવામાં આવ્યા છે પરંતુ પેરીસમાંના પરદેશ ખાતાના સ્પોક્સમને આ યાખતનો ઇનકાર કર્યો હતો. પેરીસમાંના બીજા ઉવાલોથી માલમ પડે છે કે બીન યુસફને ત્રણ ફેલોડોનીયન ગૃપના એક ટાપુ પર લઈ જવામાં આવ્યા છે. બીન યુસફની ત્રણ પત્નીઓમાં થી એ પુત્રો અને ૭ રખાતો તેમની સાથે વીમાનમાં ગયા છે. તેમની બે પુત્રીઓ અને બે છાત્રી ૨૦ રખાતો પાછળથી બશે.

રીદી ફેરેશન એક લેઈઅરની તેમજ સ્થાપના કરી હતી. આરબોને સ્પેષનની સહાયલુભી આરબ લીગના એક સ્પોક્સમને સ્પેનીશ રીકોટેર, જનરલ ક્રાંકોને ઇજીપ્ટ આવવા આમંત્રણ આપ્યું છે. આ આમંત્રણથી ધારવામાં આવે છે કે તેનો હેતુ આરબો અને સ્પેનીશો વચ્ચે સંઘર્ષ વધારવાનો છે. સ્પેષને હાલમાં ફ્રાન્સે અતરફ કરેલા મેરોકકોના સુલતાન રીદી બીન યુસફને ટેકા આપ્યો હતો. સ્પોક્સમને જણાવ્યું કે આરબ દેશો લેડીન અમેરીકન દેશોનો રીપલોમેટીક સાથ મેળવી રહ્યા છે.

પ્રકાશકની નોટીસ

અમારે સમગ્ર જણાવવું પડે છે કે છાપવાના કાગળોની અછતને લીધે તેમજ કાગળના વેપારીઓ પાસેથી મેળવવાની ઘણી મુશ્કેલીપતને લીધે હવે પછીથી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન', જે દર અઠવાડિયે બહાર પડતું હતું, તે, સ્થિતિમાં સુધારો ન થાય ત્યાં સુધી દર પખવાડીએ બહાર પડશે. કાગળના તેમજ છપા મહીના ધણાજ વધી ગયેલા લાવોને લીધે છાપાનું લવાજમ જેટલું છે તેટલુંને રહશે તેમજ જાહેર ખબરો ના દર પણ જેટલા છે તેટલા જ રહેશે. મનેજર: 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.'

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના સભ્યનો સા. આ. ઈ. કોંગ્રેસને સંદેશો

તાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની સાતમી વાર્ષિક કોન્ફરન્સ, જે શુક્રવાર તા. ૫ ફેબ્રુઆરીના લોર્ડ રીડીપર અવેલા મંથી હોલમાં સાંજના ૭ વાગે આક્રોડન નેશનલ કોંગ્રેસના સેક્રેટરી-જનરલ મી. વોલ્ટર સીસુવુના હસ્તે યુટલી સુકાશે, તેને સંદેશો મોકલતાં બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના સભ્ય મી. ફેનર એ કહે જણાવે છે કે, "છતિહાસ આપણા પક્ષમાં છે અને રાજ્ય કેન્યુટ થી દરિયાના મોઝા નહિ રોકી શકાયા તેમ ડો. મલનથી કુદરતના કાયદા રોકી શકાવાના નથી."

એ છતાં પણ બવિધ્યપર વિશ્વાસ રાખજો."

મી. પોલ રોબરનો સંદેશો
દુનિયાના પ્રસિદ્ધ સંગીતકાર અને અને પીડીટ લોકોના હિમાયતી મી. પોલ રોબરને પ્રોત્સાહન આપનારા સંદેશામાં જણાવે છે કે, "તમારી ઠેંગેસ તેમજ આક્રોડન નેશનલ કોંગ્રેસ સાથે મળી જે વીરવચી મહાન ભોગો આપેલા છે અને દ્રઢ સંગઠન અને શિસ્ત બળવેલું છે તેથી અમેરીકાના કાળા લોકો, જેઓ પણ બતીબેદ અને માનભંગની સામે લડી રહ્યા છે તેઓને ધણું પ્રોત્સાહન મળેલું છે.

"હું જાણું છું કે તમારી ઠેંગેસ સાતમાં આંધવેશન પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રીકામાં પ્રવર્તતા બતીબેદના બુલમ સામે અને ફેશીસ્ટ તત્વોની સામે ઝુંઝવો અને દેશના સઘળા લોકોને માટે સંપૂર્ણ આઝાદી પ્રાપ્ત કરવાને નવેસરથી ઝુંઝવોની ફરી નિયમ કરશે.

"હાલની ઘડી બલે ગમે તેવી કાળા દેખાતી હોય છતાં મારી સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે બવિધ્ય આપણું અને આપણી બવિધ્યની ઓલાદોનું છે અને

જંગલમાં ઉછરેલું બાળક જંગલી પ્રાણીની જેમ વર્તે છે લખનીની બહારામ હોસ્પીટલમાં જ મલમાંથી મળી અવેલા આગકની તપાસ થઈ રહી છે. માનવામાં આવે છે કે જંગલી પ્રાણીઓએ આ બાળક ને ઉછેરેલું છે. હોસ્પીટલના સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડો. ડી. એન શરમાએ જણાવ્યું કે બાળક ૧૧ ઉમ્મર લગભગ ૯ વર્ષની છે. તે દાંત કચકચાવે છે અને જંગલી પ્રાણીની જેમ વર્તે છે. તે ગળુષ્પના સહવાસમાં આવ્યું હોય એવું લાગતું નથી. જંગલી પ્રાણીઓ ની જેમ તે દૂધ અને પાણી ચાટે છે. **મી. એમ. એન. રોષ**
ગુજરી મયા

ટ્રોટરડી, લેનીન અને સ્ટેલીનના આમળના સાથી મી. એમ. એન. રોષ ૧૨ વર્ષની વયે સેરીલક ડ્રોમ બોસીસની માંદગીથી સોમવાર તા. ૨૫મી નેન્યુઆરીની રાત્રે ગુજરી ગયા છે. મી. રોષ સોવિએટ ક્રામીન્ટના સ્થાપક અને સભ્ય હતા. તેઓ મેક્સીકન ક્રામ્યુનિસ્ટ પક્ષના સ્થાપક હતા. ૧૯૨૮માં તેઓ ક્રામીન્ટમાંથી નીકળી ગયા. ૧૯૩૦માં બ્યારે તેઓ પાછા હીંદ આવ્યા ત્યારે તેમને ૬ વર્ષ જેટલ કરવામાં આવ્યા હતા. હીંદની 'રેડીકલ ડેમોક્રેટીક પક્ષ' અને

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાપર રીપોટ નહી આવવાનો દક્ષિણ આફ્રીકાનો ધરાદો હોવા છતાં ૭ સભ્યોની બનેલી સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાપર યુનાઇટેડ નેશનસની કમીટી તેમની સભા વખતે દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રતિનીધીને હાજર રહેવા આમંત્રણ આપશે. કમીટીએ નક્કી કર્યું હતું કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાપર યુનીયનની સરકાર હેવાલ રજુ નહીં કરે તો તેઓ પોતાનો રીપોર્ટ ઘડી કાઢી તેને લખતા કાગળોયા અને માહીતીપર તપ.સ કરશે.

ભારતના પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

ચુંચ ટા. ૧૯-૧ ૫૪

સૌ રાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી ટેઅર બાઇએ પ્રધાનપદેથી રાજીનામું આપવાનો ફરી નિર્ણય કર્યો છે. તેઓ પોતાનો બધો સમય સૌરાષ્ટ્રમાં કોંગ્રેસ સંસ્થાને મજબુત કરવા પાઠળ વ્યતીત કરવા ચાહે છે એ જાહેર કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ ખરી વાત એ છે કે, શુદ્ધ પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ અને તેમની વચ્ચે નીતિ વિષયક આખતેમાં ઘણા લાંબા સમયથી મતભેદ પ્રવર્તે છે. ઉલ્લી વેચાણવેરા સામેની લડત દરમિયાન આ મતભેદો પરાકાષ્ટાઓ પહેલેલા હતા. શ્રી રસિકલાલ વિરોધ પક્ષે સામે સખત નીતીના હિમાયતી છે. કોષ્ટ પણ પ્રકારની ચળવળને મજબુત હાથે ઢાળી દેવામાં માને છે. જ્યારે શ્રી ટેઅરબાઇ નમ્ર માનવી છે અને નમ્ર નીતીમાંજ માને છે. આને પરિણામે મતભેદો કાયમ રહે છે. ખીજા રાજ્યો ના જેવી અટપટ સૌરાષ્ટ્રમાં નથી. બંનેમાંથી કોષ્ટ સૌરાષ્ટ્ર ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષમાં પોતાનું અલગ ગુથ જમાવીને એકબીજાને ઉચ્ચાવી પાડવા ની કોષ્ટ દિવસ કાશીશ કરી નથી કે પછી એકબીજાને જાહેરમાં ઉતારી પાડવાની પ્રવ્રતિ પણ કહી કરી નથી. ઉલ્લાનું બંનેએ એકબીજાની તરફેણમાં પ્રધાન મંડળમાંથી નીકળી જવાની જાહેર કરી છે. આ અગાઉ એક વખત શ્રી ટેઅરબાઇએ રાજીનામું આપવાની કહેલી જાહેરના સમાચાર હું અગાઉ આપી ગયો છું. એ વખતે સૌરાષ્ટ્ર ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષે તેમને ચાલુ રહેવાની આગ્રહ બરી દિનંતી કરતાં તેઓ હેઠાપર ચાલુ રહ્યા હતા. શ્રી ટેઅરબાઇએ આ સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂ પર પત્ર લખ્યો છે અને પોતાને છુટા થવાની રજા આપવાની વિનંતી કરી છે. શ્રી ટેઅરબાઇ, સૌરાષ્ટ્રમાં શુદ્ધ પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ, સૌરાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના મંત્રી શ્રી વણુબાઇ શાહ મુંગલ આવ્યા હતા. શ્રી ટેઅરબાઇને તેમના મુંગલમાંના મિત્રોએ હોદ્દા પર ચાલુ રહેવાને ખુબ સમજાવ્યા હતા. પરંતુ તેમણે આખરે એવો જવાબ આપ્યો હતો કે, શ્રી નેહરૂ જે ફેસલો આપે તેને હું શીરોમાન્ય રાખીશ. તેઓ ત્રણેય અહીંથી કલ્યાણી ખાતે મળી રહેલા કોંગ્રેસ અધિવેશનમાં હાજરી આપવા ઉપડી ગયા છે. ત્યાં તેઓ બધા શ્રી નેહરૂને મળશે અને શ્રી નેહરૂ જે આદેશ આપશે તે પ્રમાણે વર્તશે. શ્રી ટેઅરબાઇ ને છુટા થશે, તો તેમની જગ્યાએ મુખ્ય પ્રધાન તરીકે આવશે અને પ્રધાન મંડળમાં ખીજા કેટલાક ફેરફારો પણ થશે.

ઉલ્લા વીસ વરસથી વારંવાર લંગાણ મંત્રણાએ કર્યો છતાં જેના સંબંધમાં જરાય પ્રગતિ નહોતી થઈ શકી, તે સિલોનમાંના દસ લાખ હીંદીઓના ભાવિ દરજ્જા વિષે ભારત અને સિલોન વચ્ચે સમજુતી થઈ ગઈ છે. દિલ્હી આવેલા સિલોનના વડા પ્રધાન સર જ્વેહન કોટલેવાલા અને શ્રી નેહરૂ એ આ સંબંધમાં એક કરાર પર સહી કરી છે, જે કે તે બંને સરકારો ની અંતિમ મંજુરીને આધીન છે. આ કરારથી હીંદી રાજદ્વારી મંડળોને સંતોષ થશે નથી, કારણ કે તે ઘણાં અરપટ છે અને ઘણી બાબતો સિલોન સરકારની શુભેચ્છા પર છોડે છે તેમ છતાં બંને પક્ષો આ સંબંધમાં આખી શકાય તેટલું નમતું આપવાને તૃપ્તિયાર છે, એમ આ કરાર અતારી આપે છે. આ કરારથી સિલોનમાંના હીંદીઓના મોટા ભાગને પણ સંતોષ નહિ થાય. આ પરિણામે બંને દેશો વચ્ચે પ્રવર્તતું તંગ વાતાવરણ ઢળવું થઈ જશે, એમ લાગે છે.

સિલોનના હીંદી અને પાકીસ્તાની નાગરિક ધારા હેઠળ, ત્યાં નોંધાયેલા નાગરિકો સિવાયના હીંદી અને પાકીસ્તાનીઓને પોત-પોતાને દેશ પાછા મોકલી આપવાની સિલોનમાં માગણી થઈ રહી હતી. સિલોનમાં ગેરકાયદે ધુસી ગયેલા કહેવાતા કેટલોક માછી મારોને પાછા ભારત મોકલી આપવાને પ્રયાસ સિલોન સરકારે કર્યો હતો. પણ પાસપોર્ટ અને વીસાના આ જમાનામાં કોષ્ટપણ જહાજ ભારત સરકારની મંજુરી વિના આ માછી મારોને પાછા લઈ જવા તૃપ્તિયાર નહોતા. ભારતના પ્રતિનિધિના 'વીસા' વિના કોષ્ટને હીંદ આવવા માટે કોષ્ટ જહાજ લેવાને તૃપ્તિયાર ન થાય અને જે કોષ્ટ જહાજ આવા ઉતાડેએને લાવે તો ભારત તેને ભારતના બંદર માં ખાલી કરવા ન દે, એટલે એ જહાજના માલીકને ફસાઈ જાય અને ઉતાડેએને તેને પાછા લઈ જવા પડે. હવે સિલોન સરકારે હીંદીઓને પાછા મોકલવાની માગણી પડતી ધુકી છે. અને સિલોનમાંના હીંદી નાગરિકોની નાગરિક ધારા હેઠળ નોંધણીનું કાર્ય જહાજી બનાવવાનું અને ૧૯૫૫ સુધીમાં આ કાર્ય પુરું કરવાનું કહ્યું કહ્યું છે. જે હાલના ધારા ધોરણ મુજબ જ સિલોનમાંના હીંદીઓની નાગરિક ધારા હેઠળ નોંધણી થાય, તો પાંચેક લાખ હીંદીઓ આ નોંધણીમાં આવે. જે કે હાલના ધારા ધોરણે બહુ અસંતોષ કારક છે અને ભારત સરકારે તેનો

વિધાયક યોગે આ પુરોગામીને પાકીસ્તાની નામગીરી અલગ રખાશે અને તેમને મતાધિકાર પણ અપાશે. વધુમાં તેમને સિલોનની પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ અપાશે, પ્રતિનિધિત્વનું પ્રમાણ સિલોન સરકાર ભારતના વડા પ્રધાનની સલાહ સાથે નક્કી કરશે. પાકીસ્તાની નામગીરીની કામ ચલાઉ નાગરિક તરીકે નોંધણી થશે. આમ બધા હીંદીઓના નામોની ગુદી યાદી બનાવવાનું કારણ, સિલોનમાં હીંદીઓ નો ગેરકાયદે પ્રવેશ અટકાવવાનું છે. આવી યાદી હોય તો નવા આવેલા તરત પકડાઈ જાય.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને ભારતના વડા પ્રધાન પર પત્ર લખીને કાશમીર અંગે વધુ ચર્ચા કરવા માટે મુલાકાત ની માગણી કરી છે. પરંતુ શ્રી. નેહરૂ દમણ-દમણી ઘણા કામમાં હાવાથી તેમની બંને વચ્ચે નહેલા મુલાકાત થોડાજ એવો સંભવ નથી. શ્રી નેહરૂ હાલમાં કલકત્તા પાસે કલ્યાણી ખાતે મળી રહેલા કોંગ્રેસ અધિવેશન માં હાજરી આપવા ગયા છે. ત્યાંથી તેઓ તા. ૨૬મી જાન્યુઆરીએ પ્રજા સત્તાક દિનની ઉજવણીમાં ભાગ લેવા માટે દિલ્હી ખાતે આવી પહોંચશે. એ પછી તેઓ ત્રાવણકોર-કોચીન અને પેપ્સુ ધારાસભાની આવતી ચુટણી માટે અં વિસ્તારોમાં કોંગ્રેસ માટે પ્રચાર કરવા જશે. એ દરમિયાન હીંદી પાર્લામેન્ટની અંદાજપત્ર માટેની બેઠક શરૂ થશે. એટલે તેઓ એ કાર્યમાં રોકાઈ જશે આમ તેમને જ. મદમદ અહીંને દાક્ષમાં મળવની કુરસદ નહિ મળે. વધુમાં પાકીસ્તાન અમેરીકાની લશ્કરી સદાય સ્વીકારે, તો કાશમીરના પ્રશ્નની સમજા પથ દ ભૂમિકા બદલાઈ જાય છે, એમ તેઓ માનતા હોવાથી, જ્યાં સુધી અમેરીકન લશ્કરી સહાયના પ્રશ્નો નિકાલ ન આવે ત્યાં સુધી કાશમીર વિષે ચર્ચા કરવાનો કોષ્ટ અર્થ નથી. શ્રી નેહરૂ કલ્યાણી ખાતે કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે પ્રવચન કરતાં કાશમીર અને ભારતમાંના વિદેશી સંસ્થાનો અંગે મહત્ત્વની જાહેરાત કરશે એવી આશા રખાય છે.

ઝોરીસાના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી નમ-કૃણ્ય ચૌધરીએ પણ પોતાનો હોદ્દો તજીને રચનાત્મક કાર્યમાં લાગી જવાની હચ્છા વ્યક્ત કરી છે અને એ સંબંધ માં શ્રી નેહરૂ પર પત્ર લખ્યો છે, શ્રી નેહરૂએ હજી સુધી આ સંબંધમાં કોષ્ટ જવાબ આપ્યો નથી. કોંગ્રેસ અધિવેશનની પુણ્યોદ્ધતિ પછી તેઓ આ બાબત અંગે નિર્ણય કરશે, એમ જણાય છે. આ દરમિયાન ઝોરીસા ધારાસભાના કોંગ્રેસ પક્ષની બેઠક મળી હતી. પક્ષે મોટી બહુમતીએ શ્રી ચૌધરીને હોદ્દા પર ચાલુ રહેવાની

આગરબરી અરજ કરી હતી. વધુ માં પક્ષે તેમની નેનાગીરીમાં વિભાસ વ્યક્ત કરીને, તેમણે મુખ્ય પ્રધાન તરીકે જાહેરવેલી કામગીરી પ્રત્યે સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હશે. આને પરિણામે શ્રી ચૌધરી હોદ્દા પર ચાલુ રહે તો નવાઈ નહિ.

મદ્રાસના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી ચક્રવર્તી રાજગોપાલાચારીએ પણ પોતાનો હોદ્દો છોડી દેવાની હચ્છા વ્યક્ત કરી છે. મદ્રસ ધારાસભામાં વિરોધ પક્ષ તેમજ કોંગ્રેસ પક્ષમાંના તેમના વિરુદ્ધના ગુથે તેમના પર ખુબ પ્રદારો કર્યો હતા. તેમની પાયાની કેળવણીની યોજના પર ધારાસભામાં તેમજ ધારાસભા બંધાર પણ હજી એટલે જ સખત વિરોધ થઈ રહ્યો છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી નેહરૂ પાસે તેમણે પ્રધાનપદેથી છુટા થવા માટે રજા માગી છે. પરંતુ શ્રી નેહરૂએ તાજેતરમાંજ એવું નિવેદન કર્યું હતું કે, મદ્રાસની પ્રજાના હિતને ખાતર પણ રાખીને મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચાલુ રાખવા જોઈએ. એ પરથી જણાય છે કે, શ્રી નેહરૂ તેમને છુટા થવાની રજા નહિ આપે.

૧૯૫૦-૫૧ થી અમલમાં આવેલી પંચ વર્ષી યોજનાના પ્રથમ ત્રણ વર્ષ ની કામગીરીનું અવલોકન કરતાં આવ્યો જન પંચ જણાયે છે કે, આ કાળ દરમિયાન ખીજા વસ્તુઓના ભાવો અંગેની પરિસ્થિતિ કાણુમાં આવી હતી; ખેતિગીરીનું અને ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન વધ્યું હતું અને દેશમાં સ્થીર અર્થ તત્તો પડ્યો નંખાયો હતો. પંચ વર્ષી યોજનાનું તાત્કાલિક ધ્યેય મોટે ભાગે સિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે, એમ સંસદાય કહી શકાય તેમ છે. આમાં કોરિયાના યુધ્ધ અને દુરદરતની કુપાદિએ પણ ભાગ બજાવે છે. તેમ છતાં આ સિદ્ધિમાં પંચ વર્ષી યોજનાનો ફાળો સુચક છે અને તે યોજનાના સંપુર્ણ અમલ માટે શુભ શુકનરૂપ છે. આપણા અર્થ તંત્રની નવ ઘટના અને લોકોના જીવન ધોરણ માં સારો એવો વધારો કરવા માટે સતત જોરદાર પ્રયાસો કરવાનો તખકકો હવે આવી પહોંચ્યો છે.

આ યોજના ૧૯૫૦-૫૧ માં ધડવા માં આવી ત્યારે આયોજન પંચ સામે અર્થ તંત્રને અખડાવી નાંખે તેવા ચક્રણના કુમાવાનો ભય, બગડતી જતી અત્ર-પરિસ્થિતિ, અનાજની મોટા પ્રમાણમાં આપાત, રૂ અને શણુનો વેપારમાં ખાહ-આ બધા ભયો ખડા હતા, આ ઉપરાંત કોરિયામાં ફાટી નીકળેલા યુધ્ધે દેશની આર્થિક સ્થિતિ ખુબ ખખાડી ધુકી હતી. ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન પણ ઘટી ગયું હતું. હવે આ પરિસ્થિતિ તફન પથદાઈ ગઈ છે. ૧૯૫૦-૫૫ માં જે ચિંતા ઉભી થઈ

હતી, તે દૂર થઈ છે. પંચ વર્ષી યોજનાનો અગ્રણ શરૂ થતાં લેવાયેલા પગલાંનું કાળ નો લોકોને મળી રહ્યું છે. અનાજના ઉત્પાદનમાં ૪૪ લાખ ટનનો વધારો થયો છે અને ભાવો પણ વાળખી સપાટીએ સ્થિર થયા છે. અનાજ પરના લગભગ બધા અંકુશો ઉઠી ગયા છે. મુંબઈ શહેર અને મુંબઈ રાજ્યના અન્ય માપ બંધીવાળા શહેરો માં પણ જીવાર-ગાજરીના સુકત વેપાર થી છુટ અપાઈ છે. એટલે મુંબઈને હવે લગભગ ધાર વર્ષ પછી પહેલી વાર ગાજરીનાં દર્શન થયાં છે. એથી મુંબઈમાં વસતા સૌરાષ્ટ્ર વાસીઓ આનંદમાં આવી ગયા છે. ભારતના યોગક પ્રધાન શ્રી રૂપી અહમદ હાડ વાઈએ કરેલી જાહેરાત પ્રમાણે ૧૯૫૪ માં ભારતને પરદેશથી થઈ કે ચોખા આયાત કરવાની જરૂર નહી પડે. આમ છતાં અનામત જથ્થો ઉભો કરવા માટે તે થોડી ઘણી આયાત કરે એવો સંભવ છે. આગામી પાંચ ની સ્થિતિ પણ અસારે તો ઘણી સંતોષદાયક છે.

૧૯૫૦-૫૧ની સરખામણીમાં સુતર નું ઉત્પાદન ૧૧૭૯ કરોડ રતલથી વધીને ૧૪૫ કરોડ રતલે પહોંચ્યું હતું. કાપડનું ઉત્પાદન વધીને ૪૭૦ કરોડ વાર થઈ ગયું હતું. સીમેન્ટનું ઉત્પાદન ૨૬૯ લાખ ટનથી વધીને ૩૫ લાખ ટનનું થયું છે. ખીને પણ લગભગ બધા ઉદ્યોગોનું ઉત્પાદન વધ્યું છે. આ વર્ષે દરમિયાન ઘણા નવા ઉદ્યોગો શરૂ થયા છે. સુવિખ્યાત જર્મન પેટ્રોલ કંપનીના સહકાર સાથે ભારતમાં સ્ટીલનું એક સરકારી માલીકી નું કારખાનું સ્થાપવાનાં પગલાં લેવાઈ રહ્યાં છે. અત્યારે દરેકમાં છે, તે સ્ટીલનાં કારખાનાઓને વિસ્તૃત બનાવવાઈ રહ્યાં છે.

ચીનરજન લોકોમોટીવ વર્કસે આ યોજનાના અમલ પછી ઉત્પાદન શરૂ કર્યું હતું. અત્યાર સુધીમાં આ કારખાનાએ ૧૦૦ રેલવે એન્જિનો, ૧૨૭૭૦ વેગનો અને ૧૭૫૧ ઉતાડ ડયા તંત્ર-માર કર્મા છે. અત્યાર પહેલાં એન્જિનો કે ડયા ભારતમાં બનતાં જ નહોતા અને ઓટનથી આયાત કરવા પડતા હતા. હવે ધીમે ધીમે આ કારખાનાનું ઉત્પાદન વધતું જશે. યોજનાના પહેલા બે વર્ષમાં વીઝાગા પટ્ટા આ તેની હીફ્ટસ્ટાન શીપયાર્ડસ લી.ની ગોદી માં ૮૦૦૦ ટન વજનનાં એક એવા ૭ જહાજો બાંધવામાં આવ્યા હતા. ભારતના કિનારાના વેપારમાં હાંદી જહાજોનો હીરસો જે ૧૯૫૦-૫૧માં ૮૦ ટકા હતો, તે હવે વધીને સોએ સો ટકા થઈ ગયો છે.

૧૯૫૩ માં ભારતમાં ટેલેફોનો બનાવવાનું કારખાનું પણ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. આ કારખાનું વર્ષે ૪૦ હજાર ટેલેફોનો બનાવી શકશે.

પંચ વર્ષી યોજના પાછળ ધરેલા અર્થ બીજે આયોજન પંચ જાણ્યું છે કે, પહેલા ત્રણ વર્ષમાં ૩. એક હજાર કરોડનો અર્થ થયો છે. ૧૯૫૧-૫૨માં ૩. ૨૬૧.૫ કરોડ, ૧૯૫૨-૫૩માં ૩. ૩૨૩.૫ કરોડ અને ૧૯૫૩-૫૪ ૩. ૪૧૩ કરોડનો અર્થ થવા જાય છે. આમ અર્થ દરેક વર્ષે વધારવામાં આવ્યું છે, તેમ છતાં આવતાં બે વર્ષમાં ૩. ૧૦૬૯ કરોડ (મુળ યોજના પ્રમાણે) ઉપરાંત હમણાં શહેરી વિસ્તારોમાંથી એકાદી નાણું કરવા ધડાયેલી નવી યોજનાઓ માટે ૩. ૧૭૫ કરોડ અર્થવા પડશે. આમ આવતા બે વર્ષમાં ૩. ૧૨૪૪ કરોડ વીકાસ યોજનાઓ પાછળ અર્થશે.

* * *

અનાદિ કાળથી પ્રયાગ (અલ્લાહાબાદ) ખાતે, ગંગા યમુના અને સરસ્વતી ના સંગમ સ્થાન પર દર બાર વર્ષે ભરાતા કુંભ મેળાની શરૂઆત તા. ૧૪મી જાન્યુઆરીથી થઈ ચુકી છે. અત્યાર સુધીમાં લાગે માણસો મેળા માં જઈ આવ્યા છે. તા. ૧૨મી માર્ચે મેળો પુરો થાય એ પહેલા તેની આશરે પચાસ લાખ માણસો મુલાકાત લેશે, એવો અંદાજ છે.

આ કુંભ મેળાનું નામ ભારતની જીતી દંત કથામાં આવતા કુંભ ઉપર થી પડ્યું છે. આ દંત કથા એવી છે કે, દેવો અને દૈત્યોએ બ્યારે સસુદ્ર મંચન કર્યું, ત્યારે તેમાંથી અમૃત નીકળ્યું. આ અમૃત દાનવોના હાથ માં ન જાય એ હેતુથી અમૃતનો કુંભ લઈને ઈંદ્રનો પુત્ર જ્યંત ભાગ્યો. ઈંદ્ર ના પુત્રને ભાગતો જોઈને એની પાછળ દાનવો પડ્યા. આગળ ઈંદ્રનો પુત્ર અને પાછળ દાનવો એમ દોડવાની શરત ચાલી. ભાગતાં ભાગતાં ઈંદ્રના પુત્રને થાક લાગ્યો એટલે નાસિક પાસે ગોદાવરીના કાંઠે એણે કુંભ (ધડો) નીચે ઉતાર્યો અને ત્યાં થાક ખાવા બેઠો. થોડું પાણી પીને થાક ખાધો ન ખાધો ત્યાં તો પાછળ દાનવો આવી પહોંચ્યા. એટલે ઈંદ્રનો પુત્ર જ્યંત ફરી કુંભ ઉપાડીને નાંડો. ઉતાવળમાં કુંભ ઉપાડતાં અમૃતનાં એક બે ટીપાં ગોદાવરીને કાંઠે પડી ગયાં. ભાગતો ભાગતો ઈંદ્રનો પુત્ર. ઉજ્જૈન માં ક્ષીપ્રા નદીના તીરે પહોંચ્યો. અને ત્યાં થાક ખાવા બેઠો. પરંતુ દાનવો એ તેનો પીછો છોડ્યો નહોતો અને તેઓ પણ ત્યાં આવી પહોંચ્યા. એટલે જ્યંત ફરી કુંભ ઉપાડીને ભાગ્યો. ભાગતાં ભાગતાં ક્ષીપ્રાના તીરે પણ અમૃતના એક બે ટીપાં ટોળાયાં. આવીજ રીતે પ્રયાગના ત્રીવેણી સંગમ પાસે બન્યું અને હરદ્વારમાં ગંગા તીરે પણ બન્યું. કાલાતુકમે જે ચાર ઠેકાણે અમૃતનાં ટીપાં પડ્યાં હતાં તે ચાર ઠેકાણે એકકસ રાશીયોગ વખતે “કુંભ” મેળાએ ભરાય છે.

આ બધામાંય પ્રયાગનું મહાત્મ્ય સૌથી વધુ ગણવામાં આવ્યું છે, કારણ કે ત્યાં ગંગા, યમુના અને સરસ્વતી નો ત્રીવેણી સંગમ થાય છે. આમાં સરસ્વતી બાબ રીતે દેખાતી નથી. આ વખતે ખાસ કરીને સમગ્ર પશ્ચિમ ભારતમાં કુંભ મેળાને જોવા દૂરી વળ્યું હતું. પ્રયાગ (અલ્લાહાબાદ) માં પણ સખત કુંભ હતી અને તેમ્પ-રેચર જી ડીઝી જેટલું નીચું ગયું હતું. આમ છતાં કુંભ મેળાના પ્રથમ દિવસે વહેલી સવારમાં લગભગ પંદર લાખ માણસોએ કડકડતી ટાઢમાં પણ ત્રીવેણી સંગમમાં સ્નાન કર્યું હતું. સ્નાનનો પહેલો મહત્વનો દિવસ મકર સંક્રાંતી અને બીજો મહત્વનો દિવસ પોથી પુનમ ગણાય છે. પોથી પુનમ ના દિવસે પણ દરેક લાખ માણસોએ સંગમમાં સ્નાન કર્યું હતું.

ઉત્તર પ્રદેશની સરકારે યાત્રાળુઓની સગવડતા માટે આશરે ૩. ૪૫ લાખ ના અર્થે મંગાના રેતાળ તટપર એક નગર ખુલું કરી દીધું હતું. નગરમાં દરેક જાતની આધુનિક સગવડો રાખવામાં આવી છે. ઉપરાંત યાત્રાળુઓ અને કાંઈ રહી શકે અને સહેલાઈથી આવજન કરી શકે એ માટે લશ્કરે એક તરનો પુલ તંબુચાર કરી નાંખ્યો છે. નહાવાના સ્થળની આસપાસ તથા ઉડાણ વાળી જગ્યાઓ આડે વાડો ઉભી કરવામાં આવી જેથી કરીને કાંઈ યાત્રાળુ નદાતાં કુંભી ન જાય, કુંભ મેળો દર બાર વરસે ભરાય છે. પરંતુ ગયા બાર વરસ પહેલાં લડાઈ ચાલતી હતી, એટલે યાત્રાળુઓને ટ્રેનોની કે બીજા કોઈ સગવડો ન મળતાં એ મેળો ન ભરાયા જેવોજ રહ્યો હતો. એટલે ખરી રીતે તો આ વખતે ૨૪ વર્ષ પછી આ મેળો મળી રહ્યો છે. તેની આશરે ૪૫ લાખ માણસો મુલાકાત લેશે એવો અંદાજ છે. ડાન બંધ સ્પેશીયલ ટ્રેનો કુંભ મેળા માટે દોડાવાઈ રહી છે. રેલવે સત્તા વાળા એએ મેળા માટે વધારાના દસ હજાર માણસો, ૪૦૦ એન્જિનો અને ૧૫૦૦ ઉતાડ ડયા રોક્યા છે. ઉતાડઓ વધુ દેખાતાં દરેક ઠેકાણેથી સ્પેશીયલ ટ્રેનો દોડાવાય છે. ઉપરાંત વિમાની સર્વિસ પણ કુંભ નગર પાસે ઉતરવાની જોગવાઈ કરી છે.

યાત્રાળુઓને મદદ કરવા ત્રણ હજાર પોલીસ અને ૭ હજાર સ્વયંસેવકો ખડે પગે તંબુચાર છે. કુંભ મેળામાં દરેક મત, પંચ અને શીરકાના સાંધુઓ આવ્યા છે અને પોતાની જીવી જીવી રાવડીઓમાં ઘુણી ધખાવીને પડ્યા છે. આ સાંધુબાઓની સંખ્યા હજારોની થવા જાય છે. આમાં બ્યોર્લિ મહાના શંકરાચાર્યથી માંડીને રસ્તે બીજા માગી ખાતા સાધારણ બાવાનો પણ સમાવેશ થાય છે. પ્રાચીન કાળથી ગંગા મૈથાનો

કિનારો હાંદી બકાજનો માટે આકર્ષણ ૩૫ રહ્યો છે. મહા ભારતના કાળથી મળી રહેલા, વિચ્છરના આ સૌથી મોટા ધાર્મિક મેળામાં લોકો શ્રદ્ધાપુર્વક જાય છે. પુરાતન કાળની જેમ હાલ માં આ બાલ અને વૃદ્ધો, શ્રીમતો અને ગરીબો, વિદ્વાનો અને અજ્ઞાનો, નાગા બાવાઓ, સાધુઓ અને સન્યાસીઓ, હજારો વર્ષોથી જેમ રાજ્યો અને પ્રજા સહન કરતાં આવ્યા છે તેમ મંગાના તટે, મધ્ય શિયાળાની કડકડતી ટાઢ અને ગીરદી ભરી ઊવણી નાં મુશ્કેલી ભર્યાં જીવનનો સામનો કરી રહ્યા છે. ધૃત્વર પ્રત્યેની અને મેળામાં ભાગ લે થી મળનારા મોક્ષ માં ઉડી શ્રદ્ધા તેમને દરેક પ્રકારની મુશ્કેલી સહન કરવાની શક્તિ આપે છે.

મેળામાં ઘણા કુટુંબને ખાતર જાય છે. ઘણા અંધ શ્રદ્ધાથી જાય છે. તેઓ આ મેળાનું મહાત્મ્ય સમજતા હોતા નથી. મેળામાં જનારાઓને મોટો ભાગ આ કક્ષાનો છે. ભારત ના ખુલ્લે ખુલ્લેથી અને પડોશના દેશો ના લોકોને પણ આ સ્થળે આકર્ષતી વસ્તુ કંઈ છે? પંચ હજાર જેટલા પંડીતો અને પુરાણના અભ્યાસીઓ યાત્રાળુઓને સંગમમાં સ્નાન કરવાનું મહાત્મ્ય સમજાવે છે. તેમના સ્તે પવિત્ર સંગમમાં એકજ કુંખડી મારવાથી દસ હજાર ભવતા ફેરા ટળી જાય છે.

કુંભ મેળાના પાછળના દિવસોમાં ત્યાં ધાર્મિક નિવાહ સભાઓ મળતી હતી, જેમાં દરેક ધર્મવાળા ભાગ લેતા હતા અને સામ સામાં શાસ્ત્રી આલોચના હતા. હવે શાનદાર સરધસ કાઢીને સંગમ પર જવું, સંગમમાં સ્નાન કરવું અને દાન કરવું. એ આ મેળાના મુખ્ય અંગો બની ગયાં છે. યાત્રાળુઓ મેળામાં આવ્યા પછી માથે મુડો કરાવી લે છે. કાણુ જાણે “તીર્થે જઈને મુંડાવામાં” પણ કાંઈક પુસ્પ હશે. આ મુંડન વિધિ માટે સૌંદરો ની સંખ્યામાં વાણુદો પણ ત્યાં ઉતરી પડ્યા છે. સુંડીને જે વાળ ઉતરે તે પણ સંગમમાં પધરાવવાના હોય છે. એટલે વાળને મોટી મોટી ઠોડીઓમાં ભરીને નદીની વચમાં લઈ જવામાં આવે છે.

મકર સંક્રાંતિના દિવસે વહેલી સવારે જીદા જીદા પંથના સાધુ-સન્યાસીઓ પોત પોતાના અતુલાયીઓ સહિત “ગંગા મૈયા કી જ્ય”ના પોકારો કરતા કરતા સંગમ સ્થાને પાણીમાં ઉતર્યા ત્યારે મેળાની શરૂઆત થઈ. પાણીમાં સુર્ય તરફ મોહું રાખીને યાત્રાળુઓ ઉભા અને પંડાઓએ તેમને વિધિપુરસર પુજા કરાવી. નદીમાં લોકો આગળ વધ્યા ત્યારે ચોચેર નગારાં અને દુહુલીના ઓત્રોથી વાતા વરણુ ગાળુ ઉડ્યું હતું. લોકો ધૃત્વર

સ્તવન કરતાં કરતાં આમળ વધતા હતા. કડકડતી ટાટ અને ઘરફ જેવા ઠંડા પાણીમાં પથ્થુ લોકો શ્રદ્ધાપુર્વક કુબ્ધી મારતા હતા. પુનઃ વિધિ પતાવ્યા પછી લોકો નદીમાં ડુબેા, અનાજ અને નાણા નાખતા હતા. લોકોને છીછરા પાણીમાંથી વચમાં સંગમ સુધી લઇ જવા માટે ૫૦૦ શબ્દગારેલી ઢોડીઓ તૈયાર હતી.

આ પછી એક મોટું સરઘસ નીકળ્યું હતું જેમાં સૌથી મોખરે નાના બાલકો, પછી વૈરાગીઓ અને પછી જીવંતો હતા. ઠાલ-ત્રાંસાના ડીમ ડીમ સાથે તેઓ ચાર-ચારની કતારોમાં ચાલતા હતા. મોટા મંદિરો, ગાદીપતિઓ વગેરે હાથી, ઘોડા, ઉટ અને પાલખીઓ પર સવાર થયા હતા અને તેમની આગળ પાછળ તેમના ચેલાઓ અને ભક્તજનો ચાલતા હતા. આમ આ સરઘસ કુંતીનગરના મુખ્ય મુખ્ય માર્ગો પર ક્યું હતું.

આ મેળામાં આશરે ૧૦૦૦ જેટલા ખીસા કાટુરઓ અને ૬મ ખાને હોવાનો પોલીસનો અંદાજ છે. પોલીસે યાત્રાળુઓને બચાવવાનાં ચાંપતા પગલાં લીધાં છે. છતાં ઘણા કતરાઈ જશે, ઠગાઈ જશે.

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ, રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને બીજા ઘણી આગેવાન વ્યક્તિઓએ પથ્થુ મેળાની મુલાકાત લીધી હતી. શ્રી. નેહરુ મેળામાં ફરવા નીકળ્યા ત્યારે એક પંડાએ તેમને ટકાર કરી કે, “પંડીતજી આટલે સુધી આવ્યા છો, તો પવિત્ર સંજમમાં રનાન કરી લો.” પંડીતજીએ રોકડું પરખાવ્યું કે “એ મારી જીવંતોમાં કદાપી કાંઈ જોઈું કામ” કે પાપ ક્યું નથી, આટલે મારે તેમાં કુબ્ધી મારી પવિત્ર થવાની કાંઈ જરૂર નથી.

આ મેળા તા. ૧૨મી માર્ચ સુધી ચાલશે.

માંડપથ્થુ માતાના દોપથી અને સુખર્તા પિતાના દોપથી આવે છે.

બંધનનું મુળ વિષય

અમહાવાદ ‘વ્રજપતિ’ માસિકમાંથી (મોકલનાર : ડી. એમ. મીસ્ત્રી, બેથાલ)

કાન, ચામડી, આંખ, જીભ અને નાક, પાંચ. ઇન્દ્રિયો અને શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ અને ગંધ, એ તેના પાંચ વિષયો. જીવાત્માનાં બંધનનું કારણ છે. એ પાંચમાંથી એક પથ્થુ વિષય જેનામાં પ્રધાન હોય તો તે તેના બંધનનું કારણ થઈ પડે છે, અને તે જીવાત્માનો નાશ નોતરે છે. દાખલા તરીકે—શબ્દ વિષય નાગમાં પ્રધાન હોય છે, જેથી વાદીની મારેલી વામવાથી તે ગાંડો બને છે. તેમાં તલ્લીન યતાં તે વાદીના બંધનમાં પડે છે, સ્પર્શ વિષય હાથીમાં પ્રધાન હોય છે, તેને પકડવા માવતો જંગલોમાં જઈ મોટા ઉડાં ખાડા ખોદી તેના ઉપર બનાવટી હાથણી ઉભી રાખે છે, હાથણનાં વિષયમાં બંધ બનેલો હાથી તેના તરફ આકર્ષાય છે અને બંધનમાં પડે છે. રૂપ વિષય પતંગીઓમાં પ્રધાન હોય છે. દિવા કે અગ્નિને પ્રકાશ જેતાં પ્રકાશનાં રૂપમાં મોહ પામી જીવવાની પરવાહ કર્યા વિના તેને મેળવવા પતંગીઓ અંધારામાં જાય છે અને પોતાનો અંત આણે છે.

રસ વિષય માછલામાં પ્રધાન હોય છે. કેવળ જીભના સ્વાદને ખાતર પારખીની જાળ પાણીમાં પડતાની સાથે તેને ખાવાની વસ્તુ માની દોડી આવે છે અને જાળનાં કાટાં મોંમાં પેસી જતાં મરણ પામે છે, તેવી જ રીતે ગંધ વિષય બમરામાં પ્રધાન હોય છે. કમળની સુગંધી લેવા આખો દિવસ તેના ઉપર બેસે છે સંપ્રકાળ થયા આવે છે તેનું તેને બાન રહેતું

નથી. છેવટે કમળ ખીડાઇ જતાં તેમાં તે બંધન પામે છે. બંધુઓ, એકજ વિષય બંધન કરાવે છે અને જીવનનો અંત લાવે છે. ક્ષત એકજ વિષયવાળા ની આવી હાલત થઈ છે, જ્યારે મનુષ્યોમાં તો પાંચ વિષય પરીપુર્ણ હોય છે. અને તેમાં તે રચ્યો પચ્યો રહે છે ત્યારે તેની શું રિચિતિ થશે. તેનો વિચાર તો કરો ?

મનુષ્ય દેહ એ અવિચળ પદ પામવાનું સાધન છે, તે દેહને પથ્થુ દુર્લભ છે. લક્ષ્યોપોસી ફેરાને અંતે મળેલું એ અમુલ્ય રત્ન છે માટે ઇન્દ્રિયોના વિષયો આપણા જીવનને સ્પર્શ કરે નહી તેવી રીતે આપણું જીવન સંસ્કારી, ધાર્મિક, અને નીતિમય બનાવીએ એમાં જ મનુષ્ય જીવનનું કલ્યાણ સમાજેલું છે.

પરચુરણ

—૧૯૪૩માં સ્થપાયેલું સુદાનનું હાથુ “સુદાન સ્ટાર” છાપવાનું મુદતવી રાખવામાં આવ્યું છે.

—લેરનઓમાર્કસના બનાના ઉગાડ નારાઓની એસોસિએશને ગરીબ સંસ્થાઓને મફત વેચવા ૯૦ હજાર ફેળાં કેપટાઉન મોકલ્યાં છે.

—ટાંગાનિકાની ડીપ વોટર્સ બંધ વાપરવામાં બ્રીટીશ ઇન્ડીયા લાઇનની ઉરલાના સ્ટીમર પહેલી છે. આ સ્ટીમરે મલબાર માટે ૯૦૦ ટન કાચુ બર્ધા હતા.

—સીલોન કોમ્યુનિસ્ટ પક્ષના જનરલ સેક્રેટરી ડો. એસ. એ વીક્રમસીંઘને કોર્ટનું અપમાન કરવા બદલ ૬ અઠવાડીયા જેલ અને રૂ. ૧૦૦૦ દંડ થયો છે. અક્ટોબરની ૪થી તારીકે વીક્રમસીંઘે એક ભાષણમાં સીલોનની કોર્ટો વીરુદ્ધ ઉવાલો આપ્યા હતા.

ક્ષણ બંધુર જંદગી

“પ્રમાણ સાગરનમાંથી”

મોકલનાર : ડી. એમ. મીસ્ત્રી, બેથાલ

સુવાચર્યા, રૂપ, જીવન દ્રવ્યનો સંગ્રહ, અંશર્યા અને પ્રિય, સંભાષા, એ સઘળું નાશ પામનારું છે માટે વિદ્વાનોએ તેમાં મોહ રાખવો નહી.

* * *

જેમ નદીના પ્રવાહમાં વહી જતું પાણી પુનઃ પાછું આવતું નથી તેમ રાત્રી અને દિવસ સાથે વહી જતું આયુષ્ય પથ્થુ પાછું આવતું નથી.

* * *

વાધની પેઠે ચોતરફથી તિરસ્કાર કરતી જ્ઞાવર્યા ઉભી છે, શત્રુની પેઠે રોમ દેહને હજી છે, અને ભાંગેલા ધડામાંથી વહી જતાં પાણીની માફક આયુષ્ય વહી જાય છે તો પથ્થુ લોકો વૃક્ષાનકારક કામ કરે છે એજ મોટું આશ્ચર્ય છે.

* * *

કરોડો સેનામહેરા અર્ચવાથી પથ્થુ એક પળ જેટલું આયુષ્ય મળી શકતું નથી, તે જ સઘળું જ્યા મરું તો તેનાથી અધિક હાની કષ્ટ છે ?

ક્ષમા

ક્ષમા રૂપી હથીઆર જેના હાથમાં હોય, તેને દુર્ગને શું કરી શકવા ના? ઘાસ વિનાની સુધી જીવનમાં પડેલો અગ્નિ પોતાની મેળેજ જુઓ જાય છે.

તિથિ

આત્મરૂપી નદી છે સંપમરૂપી પ્રુપ્ય તીર્થ છે, સત્યરૂપી જરા છે, શીલરૂપી કીનારા છે અને જેમાં ઘ્યાના મેળવે છે જ્યા રહ્યા છે, તેમાં જે પાંડુ રાજા ના પુત્ર ધર્મ રાજા, તું રનાન કર

કેમકે પાણીથી આત્મા શુદ્ધ થતો નથી. પાણીથી શરીર શુદ્ધ થાય છે, મન સત્યથી શુદ્ધ થાય છે, આત્મા વિદ્યા તથા તપ થકી શુદ્ધ થાય છે અને જુધ્ધી જ્ઞાનથી શુદ્ધ થાય છે. જે આત્મામાં રહેલા શીવને જોઈ શકતા નથી, તે તિથિમાં તેને શોધે છે. પરંતુ જે આત્મામાં રહેલા તિથિને જોડીને બહારના તીર્થમાં ફેરે છે તે હાથમાં રહેલા મહારતને જોડીને કામ માટે ક્ષાંકાં મારે છે.

કંજુસાધ

કંજુસાધ વંચના દોપથી આવે છે, દરિદ્રતા પોતાના દોપથી આવે છે.

જે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૧૦ માઘ	મુસલમાન ૧૩૭૩ જમાદી ઉલ આખર	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૫	સુક્ર ૨	૩૦	૭	૫-૨૭	૬-૫૨	પંચક
શની	૬	” ૩	૧	૮	૫-૨૭	૬-૫૨	”
રવી	૭	” ૪	૨	૯	૫-૨૭	૬-૫૨	”
સોમ	૮	” ૫	૩	૧૦	૫-૨૮	૬-૫૧	વસંત પંચમી
મંગળ	૯	” ૬-૭	૪	૧૧	૫-૨૮	૬-૫૧	રથસતતમી
બુધ	૧૦	” ૮	૫	૧૨	૫-૨૮	૬-૫૧	દુર્ગોષ્ટમી
ગુરુ	૧૧	” ૯	૬	૧૩	૫-૨૯	૬-૫૦	
શુક્ર	૧૨	” ૧૦	૭	૧૪	૫-૨૯	૬-૫૦	
શની	૧૩	” ૧૧	૮	૧૫	૫-૨૯	૬-૫૦	
રવી	૧૪	” ૧૨	૯	૧૬	૫-૩૦	૬-૪૯	જે શ્રી મલ્લીનાથજીની વર્ષગાંઠ જ્યા એકાદશી
સોમ	૧૫	” ૧૩	૧૦	૧૭	૫-૩૦	૬-૪૯	
મંગળ	૧૬	” ૧૪	૧૧	૧૮	૫-૩૦	૬-૪૯	
બુધ	૧૭	” ૧૫	૧૨	૧૯	૫-૩૧	૬-૪૮	
ગુરુ	૧૮	” ૧	૧૩	૨૦	૫-૩૧	૬-૪૮	પારસી. શા હમકારા

ચુલેરટાઇન અને સીરીયાના પ્રાંતો એક જમાનામાં સમૃદ્ધિના શિખરે હતા. યજુદી અને સમઘની પ્રજા ભારતની જાદવ પ્રજાની માફક ધરને ની પસંદ કરેલી પ્રજા હતી... જેને ઇઝરેલાઇટ પ્રજા તરીકે ઓળખવામાં આવતી.

આ પ્રજામાં માત્ર ધર્મશિક્ષારીઓ અને ઉપાધ્યાયોનું જોર વધી ગયું હતું. યજુદી શુદ્ધિઓ ધર્મમાં આડંબર અને આનીતિનાં દૂષણો ધુસાવી દીધાં હતાં. માનવો, માત્ર એક રૂઢિ પડી ગઇ હોય તેમ ધરના મંદીરમાં જતા ધરના સંકેતને કે ધરના ખર મર્મને કાઢી સમજી શકતું નહોતું. માત્ર યજુદી ધર્મશુદ્ધિ દેવ તરીકે પૂજવામાં આવતી.

માનવ માનવ વચ્ચે વેર કરાવવામાં કે વેરનો જાહેસો લેવાવવા યજુદી ધર્મ શિક્ષારીઓ આખરી ફેંસલો આપતા... અને કેટલાક માનવોને એ રીતે એમણે વધરતંબની ઘાતકી સજા કરાવવા રાજવીઓને દોરવણી આપી હતી.

સખત ઠંડીના દિવસો હતા... રોમન સમ્રાટ ઝોગરતસ સીઝરે ધરમાન બહાર પાડ્યું કે યજુદી પ્રજાની વરતી-ગણતરી કરવાની છે માટે જે જે જાહેસામાં યજુદી પ્રજા વસતી હોય તેમણે કુટુંબસહ નિયત કરેલા કેન્દ્રમાં

વસતી-ગણતરીમાં નામ નોંધાવવા જવું. સુરીયા જાહેસાનાં વસાહતી કુટુંબો માટે બેચલેકેમ કેન્દ્ર નક્કી થયું હતું ...આથી ડીસેગબરની રજમી તારીખે સમસ્ત જાહેસાના યજુદી કુટુંબો બેચ-લેકેમમાં ઉતરી પડ્યાં. આજે તે શહેરમાં એક તસુ પછી જગ્યા વિસામા માટે મળી શકે તેમ નહોતું. મેરી ગર્ભાણી કોઇ, જોસક મનમાં વિચાર્યો કરતો હતો કે મેં હજી આ કુમારિકા સાથે જાન કર્યું નથી છતાં કેમ ગર્ભાણી બની હશે? તેના વિચારોનું શમન કરવા એક દેવદુતે તેને રાત્રિ દર્શન દીધું. અને તેને કહ્યું કે નિષ્કલંક અવતાર માટે કુમારિકાને પસંદ કરવામાં આવી છે. જાહેસાં જે માસથી મેરીને પછી દેવદુતનાં દર્શન થયાં કરતાં. પ્રથમ રાત્રિએ જ્યારે દેવદુતે તેને દર્શન દીધું ત્યારે દેવદુત બોલ્યો: "પ્રણામ મેરી! ધર તારી સાથે છે. કેમકે તું જન્મતની સ્ત્રીઓ માં ભાગ્યવાન છે. તારા ઉદરે નિષ્કલંક અવતાર જન્મશે અને તેનું નામ તું "ધર" પાડશે.

મેરી અને જોસક બંને બેચલેકેમ વરતી-ગણતરીમાં નામ નોંધાવવાં આવ્યાં

ત્રેમાવતાર ઈસુ

શ્રી. કાન્તિલાલ "જીવનચત્રી"

પછી મોડા પડી ગયાં; કારણ તેમના ઉતારા માટે કેઇ રથજા આવી નહોતું. તેથી તેઓ એક અધેડાના તળેલામાં ઉતર્યાં. રાત્રે લગભગ ચાર વાગ્યે મેરીએ એક પુત્રને જન્મ આપ્યો ત્યારે તેને કાપેટવા કપડાં પછી નહોતાં. સખત ઠંડી હતી.

હવે તે જ રાત્રિએ બરવાડો સીમ માં ઘેટાંબકરાં ચારતા હતા; તેઓ એક તાપણી સળગાવી ચારે બાજુ ખેંચી હતી. ત્યાં એકાએક પ્રકાશ પડ્યો. વાદળની આજુબાજુ દેવદુતો તું ટાળું દેખાયું...તેથી આ બરવાડો બપોળીત બની ગયા. ત્યારે "દેવદુતો એ તેમને કહ્યું: "બીશામાં! કેમકે આજે ડેવીડના કુળમાં એક જન્મતનો તારનાર જન્મ્યો છે. તમારે તેનું બંજન કરવા સાદું જવું હોય તો આ સામે પૂર્વ દિશામાં એક નવો તારક જાણો છે તેની પાછળ પાછળ જાઓ અને જ્યાં તારક અટકે ત્યાં અટકશો." બરવાડોને એટલું કહી દેવદુતોના ટાળા એ એક દિવ્ય ગીત ગાયું આ સાંભળી બરવાડો તારકની પાછળ ગયા અને તારક બરાબર તળેલા આગળ અટક્યો. આ રીતે બગવાન ખ્રિસ્તના જન્મ

પ્રસંગે આમાલીઓ થઇ હતી. બગવાન ખ્રિસ્તે તેમના તેત્રીસ-વર્ષ ના જીવનકાળ દરમ્યાન મહાઓ પર હાથ મૂકી તેમને સાજા કર્યાં હતાં. અંધ માનવોને ચક્ષુઓ આપ્યાં હતાં. રક્તપીત અને અન્ય રોગોથી પીડાતા માનવોને સાજાપણું પદ્યું હતું. લાઝરસ નામક એક માનવને તેમણે મૃત્યુમાંથી સજીવન કર્યો હતો. માલ્કીસ નામક એક સીરીયાના જન્મલક્ષારની દીકરી જે મરી ગઇ હતી તેને તેમણે સજીવન કરી હતી તેમના સારાજે જીવનમાં માનવસેવાના જ પ્રસંગો ઉભા કર્યાં હતા.

છતાંજે યજુદી કુટુંબોએ તેમને વધરતંબના માંચડે લટકાવ્યા. જે તેમણે તેમના શિષ્ય મંડળને અનેક વખત કહ્યું હતું કે "માનવો અને વધરતંબ પર લટકાવશે" એવી જ આમાલી ખ્રિસ્તની પૂર્વે મોઝીઝ નામક ઇઝરેલાઇટ પયગમ્બરે કરી હતી કે "એક અવતારી પુત્ર જન્મશે તેને તમારા દીકરા તથા દીકરીઓ વધરતંબ ના માંચડે લટકાવશે."

આજ સુધી અનેક શિષ્યોએ તેમને દર્શનના દાખલા ટાંક્યા છે. જે આજે જે હજાર વર્ષ થાય છે જ્યાં અનેક વખત ખ્રિસ્તી ભકતોને જન્મ દેખ તેમણે તેમને સતેજ કર્યાં છે.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જે આપ સ્વચ્છ અને ભરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઇંતેજાર હો તે અમારા ઉપર લખવા ચુકશો નહિ. હુમે બનતી ઝડપે, ચોકખો માલ, કિક્કાયત ભાવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દ્રાચલ ઝોરડર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થશે. કન્ડીના ઝોરડરો ઉપર સન-વિશેષ, કાળજીપુર્વકકું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

- ગાંધીવડુ,
  - કડોળ,
  - ઘર-ગથ્થુ દવાઓ,
  - હવન-પુળની સામગ્રીઓ.
  - સાડી-લુગડા,
  - લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.
- કન્ડીના ઝોરડરો સી. એ. ડી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

લાંગડો કાગડો

આને ખ્રિસ્તી સંપ્રદાય જન્મતના પુણ્ય પુણ્ય પહેાંચી અયો છે. અત સાલ જ્યારે બાઇબલ રીસર્ચ સોસાયટી એ તપાસ હાય ધરી ત્યારે જાણુવું મળ્યું કે બાઇબલના અનુવાદ જન્મતની દરેક ભાષામાં ચમકા છે. જન્મતના ૨૬ દેશો કે ન્યાં રચને રચને ખ્રિસ્તી સંસ્થાઓ ધાર્ય કરી રહી છે. જન્મતમાં તિબેટ એકલો જ એવો પ્રદેશ હતો કે ન્યાં ખ્રિસ્તી ધર્મનો પ્રચાર શક્ય નહોતો ત્યાં પણ છેલ્લાં ૨૦ વર્ષથી દવાખાનાં ઓ, અનાયાશ્રમો અને અન્ય સેવાઓ અર્પતી સંસ્થાઓ શરૂ કરી આને તિબેટમાં પણ ખ્રિસ્તીઓની સંખ્યા વધારી છે.

જો કે માનવસેવાનું શસ્ત્ર એકલું જ એવું છે કે માનવને તે તરફ આકર્ષે છે. કોઈપણ ધર્મની પ્રગતિ માનવ સેવાના આદેશ પાછળ રહેલી છે.

ભારતમાં અનેક ધર્મ છે. અને ધર્મની મર્યાદા સાચી માનવો એક બીજાના ધર્મને વગોવી રહ્યાં છે. શંકાવાની મર્યાદા પણ એટલી જ ક્ષતિ છે. મજહબોના સ્થાપકોએ એ પ્રદેશનાં માનવો સારા માર્ગ તરફ વળે તે ખાતર મજહબોની સ્થાપના કરેલી છે. મજહબો અને મજહબોના સ્થાપકોમાં કંઈ અસત્ય નથી. માત્ર માનવોનાં હાદ અસત્ય તરફ વળી રહેલાં છે. માનવો સ્વયં પોતાના ધર્મને વગોવી રહ્યાં છે. કારણ તેમનાં હાદ અધર્મ તરફ વળેલાં છે. પુષ્પોનો ઢગ ખડકાયો હોય તો વિવિધ પુષ્પો વિવિધ સુગંધી આપશે; એટલે કંઈ પુષ્પો સારાં નથી એમ ન કહેવાય પણ જો તે પુષ્પને કચડીને કે તેનો દુર્ગંધ કરીને માનવ એવું કહેશે કે આ પુષ્પ સાફ નથી...તો હોય પુષ્પનો નથી પણ માનવનો છે. આ દશાં આજે ધર્મની ચમક છે. જન્મતના સર્વ ધર્મ સારા છે. માનવને દરેક ધર્મમાંથી અમૃતવાણી મળી રહે છે પણ જ્યાં સુધી તેના હાદને કંઈ અસર ન થાય ત્યાં સુધી તે ધર્મના ધર્મને સમજ શકતો નથી.

રાંધીએ અનેક વખત કહ્યું છે કે સારો હાંદુ, વધારે સારો હાંદુ થાય, સારો મુસ્લિમ વધારે સારો મુસ્લિમ થાય, અને સારો ખ્રિસ્તી વધારે સારો ખ્રિસ્તી થાય...તો જ ધર્મનું સાચું રહસ્ય સમજાશે.

‘હવન’ના આભાર સાથે.
ભજનનાનંદ નિર્ઝરી
મ. ગાંધીજીની હઠી નિવાસી જન્મતિ ની પુણ્યસ્મૃતિમાં સામુહાચિક યાજ્ઞના અને વાજ્ઞોના આ નવી આશ્ચિત્તિ “લહરિ”ને એક પોસ્ટ કાર્ડ લખવાથી વિના મુલ્યે મોકલાશે.
101 St., George's Rd., East London S. A.

ગરીબ ભારતમાં અમીરોની એક સભા એક ગરીબ કસ્ટોમાં ભરવા માં આવી હતી. દરદરથી મહાન બાયબુલમાં પધારી હતા. ઢીલી ઢીલી ઘોલીવાળા અને મોટા મોટા તીલકો વાળા વ્યાખ્યાનકારો પધાર્યા હતા તેમનાં વસ્ત્રોમાંથી અત્તરની સુવાસ છલકાતી હતી. એમના ભરાવદાર કાંડા ત્રણસો ત્રણસો રૂપિયાવાળી કીમતી ધડીયાળોથી સુસજ્જ હતા તેમની તકીર સાંભળવા સદાય ધૂળ માં રઝાણાયેલા રહેતા ગ્રામવાસીઓ તકીરી કરી રહ્યા હતા.

કરમો શહેરથી દુર એક જંગલને છેડે વસ્યો હતો. આમની પુર્વ બાજુ એ એક બહુ જ મોટું ખંડેર ઉભું હતું. તેને વિશે વિચિત્ર લોકવાયકાઓ

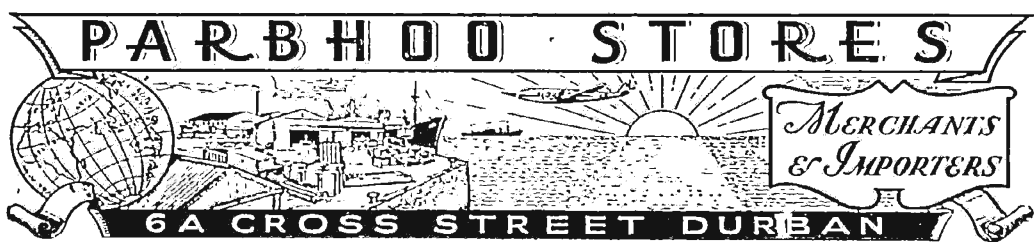
હતી. કહેવાય છે કે જ્યારે હજરત નુહના જન્મનામાં તોફાન આવ્યું ત્યારે આ મહેલ આકાશમાંથી એટલા માટે ઉતરી આવ્યો હતો કે જેમણે જાંદગીમાં ગરીબોનું પેટ ભર્યું હતું, મોહતાજોની દુઆઓ દાસલ કરી હતી તે એમાં રહી શકે. જ્યાં સુધી તોફાન કાયમ રહ્યું ત્યાં સુધી મહેલ હવામાં અહર હટકતો રહ્યો, અને જ્યારે તોફાન શમી ગયું ત્યારે ચાર ફરિતાઓ એને હવામાંથી જમીન પર ઉતારી લાવ્યા, જેથી ગરીબોનું પેટ ભરનારા સંતોપુર્વક તેમાંથી બહાર નીકળી શકે. મહેલ નીચે તો આવ્યો. પરંતુ એમાંથી કોઈ ધનસાન બહાર ન આવ્યો.

બહાર આવ્યો કકત એક લંગડાતો કાગડો-એ પોતાની તુટેલી પાંખો ફેલાવતો ઝાડો વચ્ચે અદસ્ય થઇ ગયો.

કહેવાય છે કે આ કાગડાએ ત્રણ દિવસથી જુએ પીડાતા એક નિર્દોષ બાળકના હાથમાંથી શેટલીનો દુકડો ઝુંટવી લેવાનો લોભ જતો કર્યો હતો. [અહમદ નદીમ કાસીમીની એક ઉર્ફ વાર્તા પરથી.]

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત, નાનાભાઇ મદ મદા	
ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી	
બાર પુસ્તકોનો સેટ	૧૩ ૬
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭ ૦
પુણ્ય પરવાયું નથી	૫ ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ	

PARBHOO STORES
6A CROSS STREET DUBAN

MERCHANTS & IMPORTERS

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાની—રસોડાની ? !

કન્ડ્રીમાં વસતા ભાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી ઘો. હમારા ઉપર ચોરહર મોકલવાથી નીચે સુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

(૧) સ્વચ્છ અને ખાત્રીલયો માલ મળશે
(૨) કિંદાયત ભાવ ચાર્જ કરતામાં આવશે
(૩) માલ, ચોર્ડર કરતાંની સાથે, વિદ્યુત-ઝડપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દ્રાયલ ચોરહર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીલુત થશે—હમારી, ફ્રી-ઓફ-ચાર્જ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથુ દવાઓ, પુબ-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા :—કન્ડ્રીના ચોર્ડરો ઉપર “કાળજીભરી દેખરેખ” એ હમારી વિશેષતા છે.

પરચુરણ

—ભોક્ષણર્ગ (ફ્રાંસવાલ)ના શ્રી. જીવજીભાઈના પુત્ર ભાઈ ધીરજીલાલનું જન્મચુઆરી તા. ૨૮મીના ૨૫ વર્ષની બરચુવાન વયે અકાળ અવસાન થયું તે શોકજનક પ્રસંગે જે જે ભાઈ બહેનોએ રૂબરૂ આવી તેમજ ટેલીફોન અથવા તાર દ્વારા શ્રી. જીવજીભાઈના ઉપર આવી પડેલાં મહાન સંકટમાં દિલાસો આપ્યો હતો તેઓના તેમજ ભોક્ષણર્ગના સુરલીમ ભાઈઓએ તેમના પુત્રની માંદગી દરમીયાન જે કીમતી મદદ કરી હતી તેમનો તેમજ પ્રીટોરીયા કોર્ટ સેવા સમાજના કાર્ય કર્તાઓ શ્રી. જન્મનાદાસભાઈ તેમજ શ્રી. જીવજીભાઈ ભુલાભાઈ અને અન્ય કાર્યકર્તાઓએ ફલનફીયામાં જે કીમતી મદદ આપી હતી તે દરેકનો શ્રી. જીવજીભાઈ ભુલાભાઈ હૃદયપુર્વક આભાર માને છે.

—મુંબઈના કર્કટખ ખાતાંએ મુંબઈ શહેરમાં એક સોનેરી ટોળાના મુખ્ય મથકપર ફરિડો પાડી પા. ૧૩૫૦૦૦ ની કીમતનું સોનું ભૂપત કર્યું છે કેટલાક પકડાએલાઓએ સોનાની થેલીઓ પોતાના શરીરે બાંધેલી હતી.

—વીલા-ટે-મનીકા (મશીડેશ)ના રહીશ ભાઈ રામજી પુરુષોત્તમના સુપુત્ર શ્રી. ચીમનલાલનું સગપણ વજીજીભાઈ લાલજી ધરમશીભાઈની સુપુત્રી શ્રીમતી નિર્મળાબેન સાથે તા. ૨૪-૧-૫૪ના થયેલ જે સમયે ઘેરા, વિલેપેરીથી આગેવાન વેપારી ભાઈઓ હાજર થયા હતા.

—સોનાના સીકકા બનાવવા માટે કેનેડાનાં પાર્લામેન્ટમાં માંગણી યશે. ૧૯૩૧થી કેનેડામાં સોનાનું ચલણ બંધ થયું છે.

—ચીકાગોની યુનીવર્સીટીના એક ગૌરવીને વસ્તુઓની ઉમ્મર જણાવવા એક યંત્ર બનાવ્યું છે. આ યંત્ર વસ્તુની રેડીયોએક્ટ્રીવીટીપરથી તેની ઉમર કહી આપે છે. આ યંત્ર ૪૪ હજાર વર્ષ સુધી તેની ઉમર કહી આપે છે.

—મુલક રાજ આનંદે લખેલું “ધ સ્ટોરી ઓફ ઇન્ડિયા” નામનું પુસ્તક સધર્ન રેડીયોમાં બેન કરવામાં આવ્યું છે. ગવર્નેન્ટ ગેઝેટની એક બહેરાત જણાવે છે કે આ પુસ્તક જીવજી જીવજી વર્ગી વચ્ચે ઉશકેરાટ ઉત્પન્ન કરે એવું છે.

—જન્મચુઆરીની પહેલી તારીકે ટોકાયો માં ૭૫,૨૩,૯૯૪ની વસ્તી હતી. આ વસ્તી ૧૯૪૫ કરતા બમણી છે. પુરુષોની વસ્તી વધારે છે. કુલ ૩૮, ૫૪,૦૬૩ પુરુષો અને ૩૬,૬૯,૯૩૧ સ્ત્રીઓ છે.

—કોરીયાના યુદ્ધમાં તા. ૩૧ માયર્ષ ૧૯૫૩ સુધીમાં યુનીયનને પા.

૬૦,૮૫,૬૧૯નો ખર્ચ થયો છે એમ સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. એક. સી. હરેસમરો ધારાસભામાં એક સવાલના જવાબમાં જણાવ્યું હતું.

—ન્યાય ખાતાના પ્રધાને એક સવાલના જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ પસાર થયો ત્યારથી અત્યાર સુધીમાં ૫૧૬ નામે ઈન્કવીરેટરના હીસ્ટપર નોંધાયા છે. આ સંખ્યામાંથી ૪૨ ટ્રેડ યુનીયનના અધિકારીઓ હતા અને ૨૭ને તેઓ ના યુનીયનોમાંથી રાજીનામા આપી દેવાનો હુકમ થયો હતો.

—ફ્રેન્ચ નેવીનું યેધીરકોષ કોઈ પશ્ચુ સાશ્વસ વગર એટલેનટીક સમુદ્રમાં ૧૩,૬૫૦ ફુટ ઉંડે ઉતારવામાં આવ્યું હતું. તેવલ ઓપીસરો આટલી ઉંડાણે જઈ નહોતે યાત્રા કરી હતા.

—જોરહો રેડીયો પ્રમાણે સોવીએટ કોમ્યુનીસ્ટ છાપા ‘પ્રાવદા’એ સોનાનો ભાવ નહોતો વધારવા બદલ યુનાઈટેડ સ્ટેટસની ટીકા કરી છે. તેમણે જણાવ્યું કે આથી સ્ટરલીંગ ઝોનમાં ડોલરનો ફુકાળ વધુ બગડશે.

—જન્મચુઆરી ૨૬મી તારીકે લગભગ ૩૦ લાખ મુંબઈના રહેવાશીઓએ આજકાલ દીન ઉજવ્યો હતો. દાડ ગોળા, લાઇટો અને લસકરી પરેષ્ટોથી દીવસ ઉજવાયો હતો. આ ઉજવણી મધરાત સુધી ચાલુ હતી.

—ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ લેખરના હેવાલ મુજબ યુનીયનમાં ડીસેમ્બર મહીનામાં નવેમ્બર કરતાં બેકારી ઘટી હતી. નવેમ્બરની આખરમાં ૧૨,૩૩૦ લોકો નોકરી વગરના હતા. ડીસેમ્બરમાં ૧૧,૧૮૮ નોકરી વગરના હતા. ડરબન, કોમ્પરબી, બેદાનીસબર્ગ અને પ્રીટોરીયા વીભાગમાં નવેમ્બર કરતાં ડીસેમ્બરમાં બેકારી વધી હતી.

—કલ્યાણી ખાતેથી મળેલા છેલ્લા સમાચાર પ્રમાણે શ્રી હેબરભાઈના રાજીનામાને શ્રી નેહરૂની મંજૂરી મળી ગઈ છે. તેમની જગ્યાએ મુખ્ય પ્રધાન તરીકે શ્રી. રસિકલાલ પરીખ આવશે. પ્રધાન મંડળમાં હાલ તુરત તો કોઈ ખાસ ફેરફાર કરવામાં નહિ આવે.

—ઈજીપ્ટની કહેવાતી સુવેઝ કનાલ બ્લોકેડપર વીચાર કરવા ઇઝરાઇલે યુનાઈટેડ નેશન્સની સીકયોરીટી કાઉન્સીલને મળવા વીનની કરી છે.

સોફિટીસની સફર
હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વર્ષે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફિટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
કીમત શી. ૩-૬.

જન્મચુઆરીના જાણવાળેગ

“લહરિ”

અસહના રોમન ફેલો-ડરમાં દસજ માસ હતા. તેમાં JANUS (દ્વિમુખી દેવ) ઉપરથી જન્મચુઆરી અને ફેબ્રુઆરી એ બે માસ ઉમેરી ત્યાર અધિનાનું વર્ષ નવા ફેલો-ડરમાં ગણાય છે. આ માસમાં નીચેના કેટલાક પાદમાર બનાવો બનેલા છે.

તા. ૧	૨૨. મહાદેવભાઈ દેસાઈનો સરસગામે જન્મ ૧૮૯૨.
” ૧	હીંદમાં સ્વાતંત્ર્ય દિન ઉજવવાની શરૂઆત ૧૯૩૦.
” ૨	યુનોમાં દોહ-કાર્મીરનો ફેસ રજી થયો ૧૯૪૮.
” ૩	સમર્થ રામદાસ સ્વામીનો પરેલી ગામે દેહલિલય ૧૬૮૨.
” ૩	માર્કસ સીસેરો (રોમન દેશમકત)નો જન્મ ૧૦૬ B. C.
” ૪	બિશુ અખંડાનંદ (સરતુ સાહિત્યના સ્થાપક)નું મરણ ૧૯૪૨.
” ૪	મૌલાના મદમદ અલીનું લંડનમાં અવસાન ૧૯૩૧.
” ૫	બ્યોર્ન વોર્શોપ્ટન કાર્વરનું અમેરીકામાં મરણ ૧૯૪૩.
” ૭	સાક્ષર શ્રી ગોવર્ધનરામ ત્રીપાઠીનું મુંબઈમાં મરણ ૧૯૦૭.
” ૮	દેશવચંદ્રસેન, બલોસમાજના સ્થાપકનું અવસાન ૧૮૮૪.
” ૮	પ્રો-બળવંતરાય કલ્યાણરાય ઠાકેરનું મરણ ૧૯૫૨.
” ૯	કવિ નાનાલાલનું અમદાવાદમાં અવસાન ૧૯૪૬.
” ૯	સ્વામી વિવેકાનંદનો કલકત્તામાં જન્મ ૧૮૬૨.
” ૯	સ્વરૂપરાણી નેહરૂ (પં. જવાહરના માતા)નું મરણ ૧૯૩૮.
” ૧૦	લીગ ઓફ નેશનની સ્થાપના યઈ ૧૯૨૦.
” ૧૨	કવિ એડમંડ અકેનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૭૨૯.
” ૧૪	સાક્ષર નરસીંહરાવ દિવેટીયાનું મુંબઈમાં મરણ ૧૯૩૭.
” ૧૫	બિહાર પ્રાંતમાં બપંકર ધરતી કંપ થયેલો ૧૯૩૪.
” ૧૬	ચરતચંદ્ર ચેટરજી (બંગ સાહિત્યકાર) કલકત્તામાં યુવ્યો ૧૯૩૮.
” ૧૬	કવિ એડવર્ડ ગીબનનું ઇંગ્લંડમાં અવસાન ૧૭૯૪.
” ૧૬	જર્મીસ મહાદેવ રાનડેનું મુંબઈમાં મરણ ૧૯૦૧.
” ૧૭	ફેટન સ્કોટ દક્ષિણ ધ્રુવ પર્યટીને યુજરી બમેલ ૧૯૧૨.
” ૧૮	૩૧માર્ચ કોપર્લીનું ઇંગ્લંડમાં મરણ ૧૯૩૬.
” ૧૮	અમૃતલાલ ઠક્કર (બાપા)નું ભાવનગરમાં મરણ ૧૯૫૧.
” ૧૯	આઈઝીક ડીઝરાઇલીનું ઇંગ્લંડમાં અવસાન ૧૮૪૮.
” ૧૯	જેમ્સ વોટ (રટીમ એન્જીનના શોધક)નો જન્મ ૧૭૩૬.
” ૧૯	મહર્ષી દેવેન્દ્રનાથ ઠાકુરનું કલકત્તામાં મરણ ૧૯૦૫.
” ૨૦	કીંગ બ્યોર્ન પાંચમાનું લંડનમાં અવસાન ૧૯૩૬.
” ૨૦	કવિ જોહાન રસ્કોનનું ઇંગ્લંડમાં મરણ ૧૯૦૦.
” ૨૦	સર તેજ બહાદુર સરુ અલ્લાબાદમાં યુજરી ગયા ૧૯૪૯.
” ૨૧	કવિ દલપતરામ ડાહ્યાભાઈ વલ્યાણમાં જન્મ ૧૮૨૦.
” ૨૧	બોલ્શેવીક લીડર વલાડીમર લેનીન મોસ્કોમાં શહીદ ૧૯૨૪.
” ૨૨	આઈઝીક પીટમેન (શોર્ટહેન્ડ લિપિનો શોધક) યુવ્યો ૧૮૯૭.
” ૨૨	કવીન વિક્ટોરીયાનું લંડનમાં અવસાન ૧૯૦૧.
” ૨૨	શાહજહાં (તાજમહેલ બંધાવનાર)નું મરણ ૧૬૬૬.
” ૨૩	સુભાષચંદ્ર બોઝનો કલકત્તામાં જન્મ ૧૮૯૭.
” ૨૩	કવિ ચાર્લ્સ કીંગ્લીનું ઇંગ્લંડમાં અવસાન ૧૮૭૫.
” ૨૬	ભારતનો સ્વાતંત્ર્ય દિન; હીંદ પ્રજાસત્તાક બન્યું ૧૯૫૦.
” ૨૮	બાલા લજપતરાયનો ફરીદ્પુરમાં જન્મ ૧૮૬૫.
” ૩૦	મહાત્મા ગાંધીજીનો દિલ્હીમાં દેહોત્સર્ગ ૧૯૪૮.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ નવાં પુસ્તકો
આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને ગાંધી સાહિત્ય
વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ દિલ્હી ડાયરી ૧૦
માટે છે. કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત
કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૯-૦. સંસાર ધર્મ ૬
ગીતા મંથન ૭
'Indian Opinion' જીવન શોધન ૮
P. Bag,
Phoenix, Natal.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

සුඳර නවී නවළ ක්‍රමයෝ

මානවතානා නිව්‍යාන වෙඞ්ඞිකා ජෙරීවිඞ් නිව්‍යර මනුඞ්ඞාදක ජාඞ්ඞින	14	0
මොනා	12	0
සාඞ්ඞි නා. නා. ඞාඞ්ඞ	12	0
ඞ්ඞිකරනා ඞුස්තකොනො මනුඞ්ඞාද		
මොනෙරී ඞාඞා	10	0
ඞ්ඞ්ඞ මුඞ්ඞ	10	0
ඞ්ඞ්ඞාඞ්ඞානා	12	0
ඞ්ඞා ඞ්ඞ්ඞා	12	1
	2. ම. ඞ්ඞ්ඞාඞ්ඞ ඞුඞ්	
ඞ්ඞ්ඞ	12	0

Obtainable from:

**INDIAN OPINION-
P/Bag, Phoenix, Natal.**

ඞාංඞ්ඞා ඞාඞ්ඞ සාඞ්ඞිත්‍ය

ඞ්ඞ්ඞා ඞීඞා ඞ්ඞ ඞාඞ්ඞ ඞාඞ්ඞ (ඞ්ඞ්ඞ්ඞ)	4	6
ගීතා මඞ්ඞ්ඞ (නිනොඞා ඞාඞ්)	3	0
සඞ්ඞාඞ වඞ්ඞඞඞාඞ්ඞ ඞාඞ්ඞා ඞ්ඞා	4	6
ඞ්ඞ්ඞ්ඞ (ඞාඞා ඞ්ඞ්ඞ්ඞ)	2	0
ඞා-ඞාඞ්ඞා ඞීඞ්ඞ ඞාඞ්ඞාඞා (මනු ගාංඞ්ඞ)	3	4
ගො මොඞා (ගාංඞ්ඞ්ඞ)	2	0
රාමාංඞ්ඞ ඞ්ඞ්ඞ්ඞ (රාමඞ්ඞ)	2	0
ඞ්ඞ්ඞා ඞිඞ්ඞ්ඞ (ඞීරොරඞාඞ්ඞ මඞ්ඞ්ඞාඞා)	3	6
සත්‍යාඞ්ඞ්ඞා සඞ්ඞ්ඞ්ඞ	3	0
ඞ්ඞ්ඞ්ඞා මාන'ඞ (ඞාඞා ඞ්ඞ්ඞ්ඞ)	1	0

මගඞ්ඞාඞු' ඞ්ඞාඞ්ඞ'

*'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.*

නවළ ක්‍රමයෝ

මානවී ම'ඞ්ඞ්ඞ්ඞ (ඞ්ඞ්ඞ්ඞ්ඞ ඞිඞ්ඞ්ඞා මාඞ්ඞ ඞ්ඞා)	1	0	
මඞ්ඞ්ඞ (ම'ඞ්ඞ වෙඞ්ඞිකා ඞෙඞ්ඞ ඞ්ඞ්ඞා' ඞුස්තකොනො මනුඞ්ඞාද)	1	0	
ඞ්ඞ්ඞ්ඞ්ඞ (ඞාඞ්ඞ්ඞ ඞ්ඞ්ඞා ඞරඞුර නොඞ්ඞ)	3	0	
ඞාඞ ඞ්ඞ්ඞ්ඞ (2. ව. ඞ්ඞ්ඞ්ඞ ඞුඞ්)	14	0	
ඞ්ඞ්ඞ ඞාගඞ්ඞ (නානාඞාඞ්ඞ ඞ්ඞ්ඞ ඞුඞ්) ශ්‍රීමඞ්ඞාගඞ්ඞ්ඞා ඞ්ඞාඞ්ඞ	16	0	
ඞීඞ්ඞාගාඞ්ඞ (100 මඞ්ඞාන නරනාරීඞ්ඞානො ඞුක ඞ්ඞ්ඞ්ඞ)			
	ඞ්ඞ්ඞ්ඞ්ඞ මඞ්ඞා	1	0
සඞ්ඞ්ඞා ඞ්ඞ්ඞා (නවළඞාඞ්ඞ ඞාඞ්ඞ) ඞාන සාඞ්ඞ මාන'ඞ			
	මාඞ්ඞ්ඞා නවළ ඞ්ඞා	3	6
න'ඞ්ඞාඞ්ඞා ඞ්ඞ්ඞා (ඞුඞ්ඞ්ඞ ම'ඞ්ඞ්ඞ්ඞ)	3	6	
මානවීඞ්ඞ ඞාඞාඞ (ඞ'ඞ්ඞාඞාඞ ඞ්ඞ්ඞ)	14	0	
	ඞාඞා සාඞ්ඞිත්‍ය		
මඞ්ඞ මනෙ මාඞ්ඞ (250 ඞාඞ්ඞ)	1	6	
ඞී'ඞ ඞ්ඞ්ඞ ම'ඞ්ඞ සාඞ්ඞ්ඞාඞා ඞරඞුර මාඞ්ඞ ඞාඞ්ඞ	3	0	

මගඞ්ඞාඞු' ඞ්ඞාඞ්ඞ'

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

මමාරා නිඞාඞ ඞ්ඞ්ඞ්ඞා ඞුස්තකො

	ඞ්ඞ්ඞ්ඞා	
ඞ්ඞ්ඞ්ඞ්ඞ ඞා. 1	2	6
ඞුඞ්ඞ්ඞ්ඞා ගාරෙඞ	1	6
ඞ්ඞ්ඞා ඞ්ඞ්ඞ්ඞාඞ්ඞා ඞ්ඞ්ඞා ඞා. 1	2	2
ඞ්ඞ්ඞ්ඞා	2	0

	ඞුගොඞ	
මාඞ්ඞ්ඞ ඞුගොඞ	4	6
ඞුගොඞ ඞ්ඞ්ඞ්ඞා ඞා. 3	1	10
" ඞා. 4	2	3

	ඞාංඞ්ඞා මාඞ්ඞ සාඞ්ඞිත්‍ය	
මාඞ්ඞ්ඞා සමඞ්ඞා ඞ්ඞ ඞ්ඞාඞ්ඞ	1	6

	ම'ඞ්ඞ්ඞ්ඞා	
ම'ඞ්ඞ්ඞ්ඞ්ඞා මුඞ්ඞ ඞ්ඞ්ඞ	2	0
මීඞ්ඞ ඞ්ඞ්ඞ ම'ඞ්ඞ්ඞ්ඞ්ඞා ඞා. 1	2	6
මාඞ්ඞ' ම'ඞ්ඞ්ඞා ඞා. 1	1	3
" " ඞා. 3	1	6
" " ඞා. 4	2	0

මුඞ්ඞ ම'ඞ්ඞා මාඞ්ඞ මා ඞාඞා	මොඞ්ඞ	2	6
මා' නිඞ්ඞා මාඞ්ඞ ඞුස්තකො මාඞ්ඞ	මාංඞ්ඞා	3	0
ඞ. ම' ඞුස්තකො ඞාඞා මාඞ්ඞා ඞාන			
මෙඞ්ඞ ඞ.			

මුඞ්ඞ ම'ඞ්ඞා මාඞ්ඞ මා ඞාඞා	මාඞ්ඞා	2	6
" " මොඞ්ඞ 1-2-3-4			
ම'ඞ්ඞ්ඞා ම'ඞ්ඞා	1	0	
	ම'ඞ්ඞ්ඞා 1	1	3
	" 2	1	3
	" 3	1	6
	" 4	1	6
	" 5	1	6
	" 6	1	6

	නිඞ්ඞාඞ්ඞා මාඞ්ඞා	
මාඞ්ඞ්ඞා මාඞ්ඞ	1	0
මාඞ්ඞ්ඞා මාඞ්ඞ	1	0
මාඞ්ඞ්ඞා මාඞ්ඞ	2	0
මාඞ්ඞ්ඞා	2	3

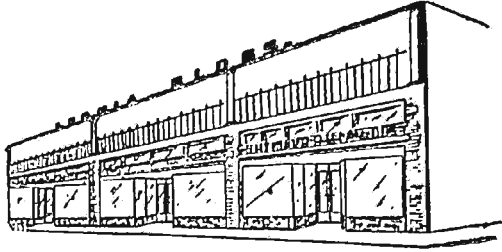
Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ક્રેટ

સોનાના ઘણીના ખાસ અમારી ભતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયકું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, ચુદી ચુદી ડીઝાઇનની યગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીટી બકકલ ગોરંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિન્દુસ્તાનથી રપાલમાં આવેલ સીનેમાને
અગતાં મળેલાં નવીન અંગ્રેજી ડુબેગીનો

	શ્રી. નં.
શ્રીલમ ફેર	૩ ૩
ઇલસ્ટ્રેટેડ વીકલી	૨ ૩
સ્ક્રીન	૧ ૩
લાઈટ	૨ ૩
કેરેવન	૨ ૧
શ્રીલમ ઇન્ડિયા	૭ ૦

તમારી પુસ્તકાલય માટે ઉત્તમ પુસ્તકો	
નવમ્બર નિધાન (કરિદ્રનો નાથ કરી સુખ આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી શીવ સદસ્ય નામાવલી	૧ ૦
સોળ સોમવારની કથા	૨ ૧
શ્રી સત્યનારયણની કથા	૨ ૧
નરસીંહ મહેતાનાં ભજનો	૨ ૧
દલન કરવા માટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "ઇશોપાસના"	૧ ૩
શ્રીમદ ભગવદગીતા	૫ ૧

પોસ્ટેજ માટે

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

હાયરેક્ટર

કીકાભાઈ ઇચનલાલ ઘીવાલા

અમે દરેક ભતનો દેશી ચીજોને કરીયાણું રાખીએ છીએ

ભાવ કીકાયત

ભતે મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

વપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાણેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનંતરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ ભતવું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરિત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal.